

Wan sy tot wad ghind was
En te mordenare mede
Wecende en maecte zoer chede
En wilder die ūwe hebbe gedou
Dere oben wiste eiee no grov
Hi sprac dy heues dit wist of fae
Die me soude hebbe viden
Unendie lade om haer melstaet
Wen berule dats mīn vaet
Die he dat voot
Datle mīmet sloeghe dog
Cyph w ontboot hi te hade
Viele voere in vromde lande
Aldus moeste see scede dane
Hetrochtes hō wende vane
En ghie te seepe als die soude
Ware te w dat mē woude
Alse lapmāne i die zee qmē
En li hare scooheit vnamē
Dprakē si h an lude en stille
Of si wē wilde hare wille
Wtaer en dīede ghene bede
Want si mīnde zuer hede
Diseide kues dē vandē twee
Dv moets mī mī hū ou een
Of sonder twīuel ou bozt
Die ūwe spē vor w dat wort
Dat ic lieuer hē vdrinke
Dā ic mīne suūheit mīke
Die ghene zē dat aldus staet
En hēt and's hāt vaet
Dat hse op sette tien stonē
Dli ene rootle vonden
Hoghe d see alē nacht gemene
Sonder slaep was gē of clene
Wāwēne en vā vastene mat
Als die binē m. dagē met at
Die dageraet quā h an
Sen vaet dat si slape begā
En onse vrouwe mā te hē se
Die troost es vā allen vare
Sne glorien conghimē
Wet blide anshimē d mē hime
Alle bliscēp mochte scoude
Aldus so sprac si vromē
Om dattu heues sekerleke
Om trouwe vā hūweleke
Vele gēde get en gedraghe
V meer vort vā dē daghe

En dy luid dā hū mē vromde leu
En onrecht dat di es gedaen
Dat w openbare zaen
Sem ond dā hooft dat aruu
Wie lo lāuers es an die hūut
Hē hē dīn hē m mīre nāmē
Hi gheuelet alcolamen
Die vrouwe otmēt vā dē dēne
En was vro vandē vilicene
En las dat aruu op die dach
Dies gelike si niet en sach
En heeft h han scoe of ghede
Entie bedē grao llet zaen
D trent mē hē q mē dāt
Scyphede die mē waet vor ware
Dat onse vrouwe ghinder sentē
Driepse alli tclap bekende
En hē ontfemde dat so scōne
En so eerlike ene persone
Was m lo zwaere auctiue
D vordēle m een laut t wē
Dli ene lasserleken sach
D vele eydelicheidē an lach
En li gaf hē dīn hē mē wine
Vandē heileghē crudetine
Inden name onser vrouwe
En hi ghenas zaē vā sīnē vromē
Hare name ghīnē hātē vāt
Also dat quā oec die māt
In die stede en m die port
D hi was die vermort
Sū nēchelū hadde m hātē armē
D v mochte elke mēsche otfemē
So dīputahē was die gone
Vele bat mē hāt om tgone
Sert diet dat mē om hāt sent
Doch quā si d onbekent
Hē here bat hāt op genadē
Dat soe dē broed stonde m stad
Wen sal hāt genē dat soe eest
Ic dē sprac soe en alre meest
Dit op ene vorworde
Dat hi legge vā wordē te wordē
Alle die dinge hēt t stede
Vor hē vīj die hi oyt dedē
Wē maecte vast die dīc tē stonē
Dierneke seide vele sondē
Wāldus die quade mozt
Dē dīn mēt bīnghe vort

10
Sp. Hist.
I. 7. 65
v. 94-242

no 2

Let. 1527
No. 1.

cap 65
v. 244
cap. 66
v. 95

4
 In die moene pme
 In die enegte dinghe ghehant
 Die sprac die broed' lech al vut
 Datu meken hebbe s'ron' dene
 Ectie so wt hi in wene
 En seide die mozt va d' kinde
 Die sprac hi die de vrouwe mid
 Dat he tverlies nech also st
 Dand' wme wart da va des kins
Doe wilde si h' seluen melden
 En seide quaet m'z quade ghelde
 Die willec plegem ghere stont
 Die maecte sine al ghesont
 Die hert bat dat si wart bleue
 Hi wille h' te manne gheue
 Den broed' die si hadde geneze
 En si sprac da mach niet weze
 En si es danen gheuaren
 Ghenesen die lassers war
 En te Rome in die stede
 Onbekent va allen liede mede
 Des keysers broed' was lassers mede
 Dat die wrake ons hert dede
 So dat he aut leuen ghinc
 Die was daer om dese dinc
 Die vrouwe ghesact al obeket
 Om he te neme de torment
 So dat si sprac va desen ma
 Den wart ghee geneze an
 Hi seide sine melaet t' me
 Word' paens entie senature
 En vorde keysler en vor hare
 Die seidi m'z grote vare
 Hoe hi beloech die keyslerine
 Die keysler wt na vte zinne
 En riep om arm heytijb
 Hebbic dus vloze m'z wylt
 En alle die dit horde mede
 Waren omvro daer t' stede
 En melicete he om die vrouwe
 As si sachte he hare rouwe
 Als sine al hadde genezen
 Si seide wese m'z payle va dese
 Die be d' gh' omie melbaert
 Die bliscap die ghind' wt
 Die moelste getellen gee ma
 Die keysler die wilder dan
 Tere vrouwe neme en te wme
 Si bat he dat dese dinc bliue

In an te kenne nemer meit
 En bat de paens en hare ma
 Dat hie h' ghelooft' dan
 Dus es hi der werelt ontoren
 En begheue d' moy' nime
 Die gode en onser vrouwen
 Die ende wettelije met trouwe
Wand' vrouwen die een kut
 Wan an haren sone
O Rome so was hier te vor
 Eema rike en wel geboren
 Edel zere en d' toe rike
 En hadde i wylt dies gelike
 Alle die ma he mt gheuech
 Soud' dat hie wylt ghee kut d'recht
 An gode hebbe si he ghekeert
 En sine arme ghinc gheert
 Dat hi he gaue een kut
 En god heuet he toe ghesint
 En teerst dat het was geboe
 Keerde m'z vroude al die toren
 Entie vader heeft ghemint
 Also sonderlinghe dat kut
 Dat die lieue sond' mat
 Verdruvede die karitate
 En liete acht' alte zere
 Gode te danche va hier ere
 Somwile bepemde he die ma
 En keerde t' sine weldad' dan
 Ten leste dedi gode belof
 Te stane der werelt of
 En te vaerne m'z ene weelme
 En met armceet en pme
 Gode te diene te sine lue
 As die bant va sine wme
 Die wanche dat hi met d' recht
 Die conde come vter helice
 Dies he gheorloofde onghinc
 En seide wat m'z wt d' bne
 Dat gheselschap es van di
 Die pene die so traetie m'z
 Datu vor m'z lues die gods nime
 Deser dinc wart si m'z gode mo
 Die vrouwe plach vort also
 Der armer en welder te bet
 Om dat si was ombelinet
 As dat kinde hie ghewes
 En moelste der manne der dies
 Onberit wat so vze quam

Die hene
 Wellidene al
 Die actus hie
 Die aecte met
 En om dat
 Die en valie
 So ghelact
 Die at d' d' d' d'
 So dat si me
 En alle die
 Die si wel t
 Die ochta bleo
 Die n' d' d' d' d'
 En die d' d' d'
 Die hier b' d' d'
 Die at si der d'
 En came w
 Die me heeft
 En n' p' d' d'
 Die dat d' d' d'
 Die v' d' d' d'
 Die in die z' d'
 Die v' d' d' d'
 Die enamer
 Die d' maect
 En traet d'
 Die t' h' d' d'
 Die die g' d' d'
 En p' d' d' d'
 Die en d' d' d'
 Die con' d' d'
 En d' d' d'
 Die t' d' d' d'
 Die hier of d'
 Die d' d' d' d'
 En hi d' d'
 So dat all
 Die d' d' d' d'
 Die d' g' h' e' w' a'
 Die d' d' d' d'
 Die als hi h' d'
 Die sprac hi
 Die na d' d' d'
 Die w' d' d' d' d'
 En cont'
 Die oyt d' d'
 Die d' d' d' d'
 Die w' d' d' d'
 Die Rome d'

NED.
LETTERK.

Sp. Hist. I. f. Cap. 66.
v. 96 - c. 60. n. 24.

ste mzt' dilonnen vdiokē
 Hier te vorē in langhē stonde
 Want so dixerlike sonden
 So es gheuallen hier binc
 En wif gelijc ere goddinnē
 Die hier heeft so goet .i. wort
 Heeft hē selke hinc vsmort
 Dat si wan an haren sone
 Hoe mach god gedoghe tgone
 Dit wort was omaer mzt' alle
 En seide rios laet staē dī calle
 Want wi alle dit begomē
 houdense vor die beste vā romē
 Dus sprac hi dat ic vermoede
 Come vor die volme heede
 En mē make op die niet .i. vier
 Ic does hē byen of ic wille
 Dat mē mē rīpe mden bzant
 Dat dochte dē heylser rechte hāt
 En hiet dat mē se soude hale
 Omē tandwordene vā deser tale
 Men haletse met deser tale
 En teerit dat si quā in die zale
 Silt ieghē hē al op ghestaē
 Entie heylser deidse zaen
 Bi hē litten als hi woude
 En hiet dat mē daer zingē soude
 En heuet hē voren gheleit
 Dat die meester heeft geseit
 En hiet dat si dade onstont
 Ofte lyede sulc ongedout
 Si die moet was en wif
 Sprac om dat dese mēspris
 Si es die mē mī ou leget
 So eelchic of dat recht geweger
 Dat ic mī onculdege mach
 Dat mē mī gheueract en dach
 Was hē vorste ghegheuen
 Op alle dinghe die leuen
 Troost si hē niet vā ene balte
 An gode hilt si hē vāste
 En met berouwenesse groot
 Sme te comene uter noot
 Dien tiden mī lezen diis
 Was .i. paens hiet lucius
 Te sine vortē dat si quam
 En die dinc die hē mēsqūa
 Heeft si brocht al vort
 Sine dectē niet een wort
 Si bat hē vā deser woude

vele icme te hare ghelonde
 Hi die iachē berouwenesse
 Dat namēde hare groot noot
 Hi troostete ter gods genade
 En seide hi soude beraden
 Dacht sprac hi weēt te matē
 So dat gāt herē karitate
 Sine nultheit op die sondarē
 Aenich vblinde no vuarē
 Aenich quactheit die mach wezē
 Die s' berouwe dan vā dezen
 Hē es alle groothet clene
 Peter en magdalene
 Aenich berou hare mēdaet
 Hē wāde wāre si mī hare staet
 Ic seide vor rechte erlaterie
 Dat tu die moed' gods marie
 So en hē roeps ghenaden
 Wā hē heeft dē menegē berade
 Voren sondege est zake
 Aenich heeft haere hake
 Die met onghenemder hē
 Aenich roep mī sūre smerten
 Ic wille di mī niet ze late
 Vā mīne machs mī niet gestade
 Pat nolt si mī telen stonden
 Aenich vā die van dinen sonde
 So en desen wordē mī deser tale
 Was dat wif getwilt walo
 En bat onser vrouwe marie
 Dat hē moeste beurien
 Vā dē viant dese an sprete
 En vā der sonde die vte hreet
 Ter werelt mīder liede mont
 Die dach quā die niet en stont
 En hē heeft hare vnet ghenomē
 En es aldus te houe comen
 Hi troost hē hope sekerlike
 Was an marien vā hemelrike
 Aenich sine begafte mede
 Die moeder es der ontfermicheit
 En hē suchte heuet belcomvet
 Entie mēdaet die hē rouwet
 Aenich onghelien al daer ter stede
 Aenich hare ieghen wordichede
 Was hē al daer mī ghedinge
 En besermete sonderlinghe
 D'quā mī dinghuus ghegac
 Dat wif en wilde te rechte staē
 Si was ontfāen mīz eren

andē heylser en vā dē heid
 Het al zweech wif en man
 Sprac die heylser dē clere an
 Ich hier twijf mī sprac dan
 Die redene omme began
 En d' dy heues of ghesleit
 Onghelorde dixerheit
 Die valliche clere sag en dochte
 Wie die vrouwe wezē mochte
 En seide dese es hē onghelike
 So .i. ander sekerlike
 De seide si alle sech dī wort
 Aenich sprac hi die dē quade mozt
 Dede en dat ouer spel
 So es dese niet dat weēt ic wel
 Dese es heilich en clere
 En wī doeghē weēt vor waer
 In der spreke niet te desen
 Maria heeft mī haer gheueze
 En heete al noch vort an
 Aenich seide hē ele man
 Entie dūmel die vor dane
 Als een roet te scoonvē ane
 Alle hē si mo diet ane scoonvē
 En benedryen onser vrouwe
 Entie vrouwe die bleef mī
 En ghewan mī rome daer bi
 Van deser sake grote name
 Aldus ghenas si hare blame
 Wan dat si haer vtoeghē enen
 dyaken
 Het was een pape in eneste
 Die eer dē ghelt dā dē gode de
 Vol vā goede en vol van sonde
 In werelt er zere ontbonde
 Dese hadde mī sine aue
 En edelen mā tēde gheburē
 Die rike was en oet mede
 Ene vrouwe sond' rīchede
 Ene arme wedewe dese hē lage
 Op haren ende en saghen
 Dat mē tghelach moeste betale
 Ele dede hē enen pūest hale
 Die priester wart ontbode
 Dat hi quame te sulke noē
 En hē wille den riken
 Aenich en met olven bestrīke
 Entie zele beuelen gode
 Thereet was hi te sulke gebode
 Als die tlaep mīde allene

~~Handwritten scribble or signature~~

NED.
LETTERK.

Le 11. 15. 27.
N° 2.

In die wolle in gij no clene
So ne achtu no ne hadde ghere
Hoe hi hē dē wolf ghevere
Ghant ghinc hi in die zale
Ter camerē in en̄ also wale
Die rike sochte lach
In bont in grācu als hi dit sach
Sprac hi hier si pavs en̄ viedē
Was ome niet ene bedē
Vlach hi staen hede vele
Die grote puselike bispele
Smechende sprake vādē mā
Aeylende en̄ hind' d'an
Die beweende haren here
Doch so was d'lele die mer
Ainde tgoet dan hē dier lach
Almaecte si vā buite gheclach
Die mont die riep helpe groot
Ghete bat al om die doot
Die pape waechde en̄ hi las
En̄ nā biechte seic als si was
Hi sat en̄ smekede al dat hi telt
Es algader omme ghelt
Hi troost hi waechde wt hē mecht
En̄ maecte dē mā met talen wi
Die nochtan al onbewaert
Aet onder der diuele zwit
Entie quade valsche pphete
Smechede met smēn behete
En̄ vdoemde dē riken man
Die gheen behout was an
Hier binne quam .i. zaen
Vand' armer wedewe ghegāc
En̄ bat hē dat hi quame t'noot
Want si laghe op die doot
A die pape en̄ andworde niet
Want hi al optē rike niet
A hyn dyake die bi hē staet
Sprac aldus in smē mect
Es grote sonde tōsen behoes
Entē wue vrese greef
Ent dat dese arme wedewe ent
Sonder biechte en̄ sacrament
So dat hnt smē here seide
Die hē andworde ane leide
Snoedel hoe lēttel ghi gewoot
Dat dese edel man en̄ giet
Allene soude varen hene
Din ene vleuede oude quene
Doe andworde die dyaken

Here en belget niet dē yake
Wildie salte vifentien
Sanc sprac hi wie machte dē
Die dyake heuet ghenomē
Dns heit lichame en̄ ee comē
Die arme wedewe lach
Van en was gheen besach
Arm vā goede vā dē rike
En̄ si lach ontfermelike
Dp daer en̄ lettē lates d' mede
Agher en̄ vlonghtē leide
Cume was hi binne comē
Dat hi ghinder heft vnomē
Inghele dat huus al w
En̄ dat wif lach mit mul
Entie moeder gods marie
Aetter magheide opangie
Sach hi waer dat si steet
En̄ dreeghde der wedewe t'weert
Aet en̄ cledehine hē wt
Als die dyake sach dit
Scont hi en̄ wonderde zere
Ald' hi biechte onsen here
H melde maria en̄ al h' scave
Dp daer en̄ ned' vor ihm dāre
En̄ alsi op wāre ghestaen
Hiet sine coenliche in gaen
Dec so maecte si hē mede
Een litten al daer ter stede
En̄ hiet hē dat hi litten ghinge
Hi sat en̄ horde die dinghe
Die dē wedewe hē tē seide
Hi biechtede gherende
En̄ gaf h' dē lichame os here
En̄ las ouer h' gode teren
Salme en̄ beual die ziele
Gode en̄ smte michiele
Vro en̄ blide mizer d'it
Ghē hi tes rhes mās huse wt
Teerst dat hnt binne quam
Sach hi d' ende vernam
Swite cattede sonder waen
Din dē rhes mās bedde stae
Entie ziche lachse mede
Aet groter vnaerlijchede
En̄ lach en̄ riep ouer hant
Jaecht die cattede die cattede vut
En̄ helpt mi si wille mi seide
Een diuel gelijc zwit more
Qua m' en̄ hake tē spelo...

In staede ziche in die hele
Entie ziche stenet en̄ beuet
Als die genē troost en̄ heuet
In al die daet die so heytne
Ve ghede m' hare linc
Entie doot ghinc hē an
Tonemoor brieschte en̄ dād stā
En̄ hi trae hē dē haec vut
Dgaf dander groot ghehuut
En̄ gaf op dē droene geest
Dequame d' adre diuele meest
Die gone ziele zere slaeghe
En̄ diele slepte en̄ draeghen
In dē donheitē pitte groot
In die ewelike doot
Als die dyake dit sach
Laghe hi in omacht lach
Maria verbaerde h' daer
En̄ troostene in smē vaer
So dat hi te hē selue qua
En̄ beter leue ane nam
Dā hi te vorē hadde geplogē
Dns er vrouwe en̄ gide dē hogē
Dancti alre ghenaden
En̄ bleef vort in weldaten
Dand' bisscop bonitus
Gote cler moti aluerne
Was .i. bisscop die met ghinc
Sme tje vloos in ydelheden
Dns er vrouwe in suuerhede
En̄ ihm xpm hare sone
Diende m' herte die gone
Ens ginc hi i smte michels kbe
Aet vele volcs letie en̄ clerke
Jenē wnhel allene staen
Sh' hte heft hi te gode dāc
Die bisscop hiet bonitus
Doe die diest nā ende dus
Dae gie vte tvole gt en̄ clene
A hi bleef staende allene
En̄ gesloft oer daer hi
Dies was hi bond' in smē sm
En̄ bleef vaste in smē gebede
Aet hte en̄ met zelen mede
Ene steme hordi vte trone
Ste wāre een tche idone
Aettie ene clac hie qua
Ene ruischinge hi vnam
Als of groot vole quame gāde
Aettie sach hi d' al staende

Sp. Hist I. 7.
c. 74 v. 3 - c. 77 v. 18

Doe ontfadi in derre wijs
y i ouer want met ou amhs
E adhs inuen vad' af
Die mi v lijns wille gaf
Doe andworde li met grof scoone
H ermarie es mine name
I c mach wel zware hte drage
E n ouer mi leue craghen
W at m veter es die doot
D an te leuene in stande st
E n m're zuuheit verloren
W at ic ghelouede h'er te vorē
y me suuerheit onser vrouwe
E n gode te diene m'z trouwe
I c hadde ghine none gheweze
y mijn vad' es te arm te deze
I c bē. i. deel geleert ē lid
E n cā onser vrouwe getide
D at mi een arm cleit leerde
D ie toser ē herbergē heerde
D ie heilege geest qua d' m
T e hant es des ridders lī
D ie vte linen sinne dede
D en brant der onstuuhede
E n leide idu heets marie
E n oet eilt recht dat mē vne
D en nacht van saterdaghe
W es vū vā mi vā d' ser plage
H' ter die es dine gename
E n d' toe meer nochtanne
E n du wilt wezen m'
V or gode ghelouic di
D p dattu met mi varē wout
D attu dme wille hebbe lout
D p d' se vorwde shep li d' nacht
S ond' zorghē en lond' cracht
D es morges voert li hare vde
y ette ruder op enē paerde
D ote d' bi d' lach dat velt
D' mē d' tornoy op helt
D' hē h' se tert abdyen
E n ghelouede h' marien
D at h' soude ou haer ontfāe
D en cloost' en lo m' stadē scāe
D at h' s' bliuen onbelyt
E ult dat god sijn leue spiert
E n d' toe wil h' se daer naer
V iliteren alle jaer
D ele tlaertre es onbelaerue
W at die ridde es doot bleue

Al dat op des tornoy velt
E n begraue als mē telt
W at et was tien tād' zede
E n' werelt weidicheit
B leet een m' tornoy spel
D at mēne d' greef also wel
D ie ionck' mwe p'fide m' deze
H' n' lo m' z' r' a' z' en
D at gode bequame in alre wijs
E n om hant' remē amhs
W ant li wile tijt h' here
D e beual li onsen here
D er het ai beerde sonder h'
D oe balch h' d' abhed' sic en bedi
D at h' trouwe was te broke
E n ghinc der iōf' an m'z spoke
S o dat h' se met tranē dede
I se vrouwe d' r' o' m' h' gebede
D at li tog' h' e' w' g' goede
H er dat ghene ridder stede
E n onse vrouwe heeft h' abt
E n leide seete lieue spaert
L aet stāe d' m' wene d' m' lichte
I c bē maria d' me d' se met d' uchtē
D' m' h' e' die di h' e' b' e' g' h' e' u' e'
E n d' e' t' r' a' n' o' y' d' o' g' b' l' e' u' e'
E n begraue h' er s' l' u' e' r' s' t' e' d' e'
W en' h' m' die er' d' e'
A n di ets recht dat h' s' genoot
H' hadde vrouwe in sine doot
E n es m' die behoude nelle
A v ganc totter abte
E n sech dat sine h' d' e' h' t'
E n h' e' r' l' e' g' g' h' e' m' d' p' a' n' t'
D at h' i' d' u' b' e' t' e' h' e' r' g' e' m' e' t' e'
E n h' e' r' t' r' o' t' q' vā d' m' e' v' d' n' e' t' e'
D' du en' r' o' s' e' h' e' s' e' y' t' g' r' a' f'
D' e' n' a' t' u' r' e' d' m' e' g' e' n' g' a' f'
W at li es gevortē in daerde
E n v' r' e' c' h' s' e' t' e' e' n' d' e' w' a' e' r' d'
D' r' o' e' s' d' i' e' m' a' g' e' q' n' a' t' m' e' l' u' a' l'
E n l' e' g' h' e' t' t' e' r' a' b' t' e' l' e' n' a' l'
D' li hadde g' m' a' e' r' t' d' i' e' s' a' l' h' e'
E n h' i' l' t' o' u' g' h' e' n' e' m' s' d' e' s' p' r' a' k' e'
E n t' i' e' i' o' f' t' i' e' v' i' e' l' n' e' d' e' r'
A n marien m'z bē m' wed'
D' e' s' p' r' a' e' m' a' r' i' a' vā s' t' o' d' e'
D' e' c' h' h' m' h' e' k' e' n' e' d' i' e' s' e' n' d' e'
D at h' e' o' p' b' i' e' c' h' t' e' s' p' r' o' k' e'
D at god an h' met en wreke

Let. 1527.
No. 3.

NED.
LETTERK.

Doe seide h' die ionckf. dat
 En si hemmet opter stat
 En ghinc oec en h' couent
 Op des toernovs velt o'trēt
 Tote dat si op dat lant
 Den ridd' vider rozen vāt
 In hare cloost' heeft sine gedē
 En dede h'ns m'z erē plegē
Wā enē seruic die marie eerde
Een seruiere was i vlacē lāt
Die conde miclē m'z hāt
 En met pūchelē beilde make
 Hi eerde en diende i alle sake
 Onser vrouwe vā hē ginc mare
 Dat hi een groot meest' ware
 Als hi tē duuel make soude
 Na dat hi mochte en woude
 Gaect hie lēhē so hi best' cōde
 So dat de duuel tē nacht stonde
 Hē waechde i dome er sake
 S' m' hie woude so lēhē make
 Hi wōs hē onthout en tel
 Die meest' seide ic doe wel
 Want du best' die m' raet
 Alle doxperlike daet
 Die vānq seide hi soude hē derē
 Of hi soude des onberē
 D'ome ne wilde dand' niet late
 Hie secessen lēhē vimate
 S'ens soude hi m' enē portale
 S' en heilde seone en wale
 S' alē nā onser vrouwe gedane
 Vleidi hie hie vāste ane
 En pūde hē en dochte
 Hie hie seonst' gemade mochte
 D'ox leidi hie hie d' ane
 Hie hie nā serpets gedane
 Den vāt' formere onsoete
 Liggende ond' h' voete
 Dat sach die vāt' en m'z trehē
 D'ēnst' hi hoe hi dat sal wehē
 Die meester stot op ene slagie
 En pūgiere gone ymage
 S' en storm quā en een geerac
 Die gone slagie al ome sac
 Als die seruiere dat belief
 A' m' d'ien hie hie d'inet
 En boot die hāt en bat genade
 S' avā heeft tē zaen beraden
 En tē alle hie hie vider hāt

Dingelcaet en ongelcaet
 Tote dat mē hē helpe brochte
 Dat hi ned' quā al sochte
Wā enē mā die marie v'sprac
Het sat ee mā nā minē ware
En dobbelde toe lozane
 So dat hē met gemel tē lise
 En sprac m' doxperlike wile
 Tode so hi best' lēhē cōde
 D' nā met hie doxpre monde
 Es hi tonser vrouwe geteert
 En sprac dat hē die duuel leert
 An thoost' hi hie begi nam
 So dat hi toten voete quam
 Doe vloecti den lichame
 Die gode was also bequame
 Dat hie selue i woude ruste
 S' niet meer ne mochte hē luste
 Want sond' vorste elene of get
 Bleeft hi op die stede doot
 Den vader quā dese mare
 Die d' ghinc verdreuen zware
 D' m' sone es hie doot bleuen
 En ewelike nit ander leue
 En die litte hē vā m' hout
 D' v' m' stene vā acht' gespout
 S' m' ruggebeen altemale
 S' m' hie gespout also wale
 S' et desen vloos hie thant
 Entie vader die waer vint
Wā hē die marie met
Lochenen wilde
Haquitaengien m' er stede
 Ware h' riddē die m'z vrede
 Aer lang hilde dat hē gic an
 S' een was des anders man
 Als die meeste hē soude stue
 S' m' goet dat soude an eruen
 S' mē sone die niet was groot
 D' andre riddē hi ontboot
 En seide ic beuele v' algader
 S' m' lant en hie hie vader
 H' erē wile en voet
 Als die oer es m' m' goet
 Die riddē staerf dand' nā thant
 Dat hi hie zere mint
 En leerde hē alle decht
 En als thāt quā tē hie roecht
 S' heletet hē met heytūen
 Die m' tancne en m'z wite

Aer otfarmicheit moed
 Vergaft ghind' gone broed
 En' lae gaf he' mildelike
 Der leturarie van hemelrike
 En' va' gode' t'it' vorz
 Hilt hi' valte' gone wort
Van ene' adie' grane' monco
 H' dordme' va' chyltaus was
 Oec een' momie' als ict' las
 Die hie' godme' gebode' dede
 Hi' diende' onser' vrouwe' mede
 Hi' was een' broed' d' binnē
 Altoes' iegel' he' m' omminē
 D' toe' haddi' noch' ene' plage
 Donret' b'nachte' of bi' dage
 So' haddi' dā' weedom' so' groot
 Dat' hie' bi' na' om' bleef' doot
 Die' rode' gutte' haddi' mede
 Die' he' so' vele' vnoys' dede
 Dat' hie' omē' menegē' dach
 In die' fermere' lach
 Dese' .ij. plage' hinged' he' an
 S'ens' sach' dese' goede' man
 In hie' bedde' als' w'it' hore
 En' cortelike' te' voren
 Was' dat' doot' bleuen' en' oec' mede
 .xv. broeders' vand' stede
 D' sach' hi' dox' die' fermere
 Van' moncke' gae' ene' p'tye
 En' hie' abt' mede' ind' scare
 En' d'and' die' cortelike' doot' wart
 So' dat' een' te' he' gact
 En' d' vorz' hie' bedde' staet
 En' seide' wi' broede' die' hie' hie
 D' oec' wi' leuede' ten' tiden
 Wart' wi' moncke' hie' b'ine
 Wi' hie' i' hope' en' m' beg' hie
 Te' comene' mette' gods' h'ndere
 D' dat' ons' een' deel' zake' h'ndere
 Van' sulker' moncke' r'ocheloo'shede
 Der' ons' loude' h'are' gebete
 D' enghelē' en' niet' acht' late
 D' ome' gheldent' so' comate
 Dat' het' ne' hout' gene' ganc
 En' dat' maect' ons' d' wech' te' late
 Ganc' sech' va' onsen' weghē
 D' we' abt' en' die' dit' p'leg' hie
 Dat' hi' he' die' beteren' de
 En' and' dat' behoort' d' toe
 D' ette' he' die' momie' otfact

His gact' hene' t' l'ken' wt
 En' gact' zae' vorz' ene' outaer
 In hie' gebede' ligge' daer
 D' he' qua' te' hant' te' vorz
 D' nle' vrouwe' mit' v'ore
 Hi' sach' ene' stone' vrouwe' volmaect
 D' or' ene' vemstre' geraect
 Die' bi' he' stont' en' seide' te' he
 S'ech' of' du' weits' wie' ic' be
 A' een' ic' vrouwe' sprac' die' broed
 I' c' be' sprac' hi' i' he' moeder
 D' aria' en' ic' be' come' h'are
 D' me' te' troostene' die' melbare
 Die' momie' die' di' was' so' zware
 Die' es' doot' dat' weit' vorz' ware
 En' hi' ontg' helt' die' p' me' mede
 Dat' hi' di' onruste' dede
 En' omē' dat' openbaer
 S' al' hie' dat' ic' di' legg' hie
 Wes' vorz' meer' na' dese' zake
 S' helont' va' omē' ongemake
 Va' gutte' en' va' d' omē' mede
 D' ette' droge' hi' d' ter' stede
 S' hie' an' schijn' m'z' h'are' mouwe
 En' hi' was' quite' va' alle' rouwe
 S' mo'ghens' heeft' hi' mit' conet
 Al'lo' ghedaen' dat' wel' bekent
 D' ese' zake' was' ouer' waer
 Al' s' me' sach' hie' an' schijn' cl' aer
Wa' he' die' manē' beilde' sprac
Bute' casteel' nadoel' so' staet
 Ene' abbedie' dat' v' staet
 Die' dolus' heet' m'z' latijn
 D' staet' ene' ymagie' sijn
 D' penē' pylaer' m' die' herke
 Die' es' va' g'heue' g'he' v'ke
 S' hemaect' i' onser' vrouwe' ere
 D' qua' een' w'uech' arm' zere
 En' d' e' eens' al' daer' t' stede
 D' or' dat' gebede' h' gebede
 D' oec' wart' h' quade' ma
 Die' dat' w'it' v'ly' nake' dan
 En' ly' nake' grote' l'el' ychete
 S' one' beilde' d' ter' stede
 En' allene' d' beilde' niet
 D' h'are' die' dat' beilde' bediet
 D' a' he' tweē' so' x'p' een
 D' p' dat' beilde' ene' stede
 En' g'raecte' dat' ston' h'it
 So' dat' d' s' m' o'c' h'ac' gh'it

In bedē' arm' en' hant
 A' ed' viel' al' daer' int' sat
 En' d' vte' liep' dat' bloet
 Al' s' het' vte' mensche' doet
 D' er' selue' stat' die' d' stee' x'p'
 D' iel' ned' vand' godoot' scaer
 D' and' die' he' helpē' wille
 Al' s' hie' op' hie' d' h' lach' stille
 D' oer' he' die' dunel' m' hie' hie
 D' es' and' d' d' ech' s' staer' die' heyt
 H'ier' toe' quamē' hie' g'v'ore
 W'at' hi' g' hie' h'adde' g'he' v'ore
 D' at' bloet' dat' d' lach' op' die' stene
 D' h' t' ane' l'age' s' hie' ene
 S' coer' d' gont' beilde' g'naect' va' stene
 S' one' mar' b' me' cled' rene
 Die' he' an' g'houwe' wart
 En' h'ac' hie' borste' twarē
 So' ver' te' ned' vel' dat' b' che
 D' at' hie' hie' borste' bleken
 D' and' l'acht' die' mē' die
 S' oec' en' hie' moeder' mede
Dit' g'heschiede' als' ons' h' h'et
 In' ca' n'acien' one' h'ere
 .x. hondert' ende' h'ere
 D' oec' tulle' die' .ij. con' g' m' g' h'ere
 P' h'ippe' va' v'ancher' h'ere
 En' va' m'gelat' co' h'ere
 D' at' grote' or' loghe' h'ere
 Hi' s'reef' die' selue' sach' d' h'ere
Dā' ene' jode' die' h' v'lost
Gote' lonne' m' j'na' h'ere
 Was' .i. rode' i'ac'p' g' h'ere
 D' iete' w'ince' stre' v'are' h'ere
 En' w'it' g'enaē' m' ene' w'ond
 V'ā' rouis' en' zē' g' h'ere
 En' geleit' t' selue' stont
 In' ee' h'uis' dat' v'alle' w'ond
 D' og'p' di' v'ale' en' grote' w'ond
 D' ag' h'ie' gaf' mē' hē' h'ere
 D' at' hie' met' en' bleue' d' h'ere
 W'at' hie' waede' hebbe' d' h'ere
 V'ā' hie' v'ane' grote' h'ere
 D' ar' ter' nach' qua' h'ere
 Ene' vrouwe' stonē' m'z' h'ere
 S' one' getleer' en' cl' aer
 D' et' d'ichte' hie' m' d' h'ere
 D' er' hie' alle' die' b' h'ere
 D' h'ere' was' i' d' h'ere
 V'ā' bl'is' cepe' x'p' hie' m' w'ate

NED. LETTERK.

Sp. Her.
I. 7. 02
v. 25-69
V an die dach
Die alchunne maecte bin
Op haer sach hi en hadde
Wie bestu sprac hi goeder
Die mi helpē wilt so seier
Si sprac ic be selue mari
Du op en dme partye
T unven ledrieghen stru
En weiden seet talre tijt
Dat ic de gods sone niet en
Hier qua ic om di geuce
Om goet vor quaet di te be
En vt hellen di te haerne
A v ga wi mit en volghm
Dattu hier bekēnes tiva
Die iode ghie mit maria
Do leedde hie tere stede
Op ene stremroche in die
En hietē sien achter wt
D' sach hi een gat in dae
Dattē eysele vnaerde
D' vte vliegghen ongheln
S ulfer vlamme en vier
Wulen stane en groot to
En vele golen al onti
S heidighe wunne to gra
Dat hi na was va vze d
D' nse vrombe spē dese pme
B etna di en na dijn geslac
S hinc laet die iedliche sei
En hou v ant kerstijhe
A v volgh mi ic sal v tog
Wat bliscapē v es ontule
O m tgheloue d' gh m s
O p enē verch ghie si tier
H oech en sone es die gor
V an verre sach hi ene
V termate seone en clac
D oete volke ghenoidi da
D at hi me en vant des gel
D' sach hi meneghe blidel
H ē ghelate en soete zmg
B one zeeheit va allen di
D o sprac die maechy mari

et ene buelle te patriarke
ie te same dat hi clarke
E hi raet vanden mochte
ome met dat hi lochte
v was tie tien . i . er mite
eilich zere dit die vite
n ene weestme zere dane
heer metche qua he ane
inghel brocht he alle dag
e sine messen sond saghe
me behoefte hostie en wij
entie lijfnene sijn
brocht he een sneeuw broot
e middage i die hat al bloot
die patriarke int hte vint
dat hi he sende wille dat hit
vat hi kinde mogende zere
Oz marien en onsen here
et ene litchene hme sent
n ghenē mā diet wel keut
ie roghelic die gme allene
ē lage wech m. grote wene
dinghel thint vman
En brochte de heileghe mā
e sine prouent . ii . broot
es hi gode aenare groot
n hie beoing he sprac ene
at hi was eens gasts in wane
wefliche ontfinc hi dat hnt
ere wonderde he dat hi vint
n he scooheit so volmaect
En van sinne se ghevaect
at hnt sijn hi . xij . binget
En wat sake dat he dwinget
eract gods sprac in lieue broed
Enae hulpe va sine moeder
ullen wi bidē wat marie
heuet macht en rogedie
uer der viande rote
En imach donderste flote
and' hellen en lachte breke
Act ons onse gebede spreke
at si di helpe alli mach
ves comē die paelch dach
he die duuel op vmat

Handwritten notes in the right margin:
H. H. H.
I. 7. 06
v. 55-99

NED.
LETTER K.

penbare al ghemene
I dat volc groot en cleue
I erdich daghe gheuerde dat
I aer doe mare qm in die stat
I at hi in die roemliche scare
I euende in groter en ware
I al dattet claghet te voer
I p he beuaen in grote toer
I ule hietene vrad hile bloot
E n seide he an lachte groot
E n lo die iode meer vloen
I o he an mes meer die toer
I i wart also imaledijt
I hem and vole bi castit
I ande te orloghe waert
I hebbe vele te min ghespaert
I e romeme in dier gebair
I lle oft al iosephus wart
E n si memen secht da hem
I us wasser in ihu
I aspahaen die voer te hat
I us. scer. agrippen lant
I hi eerlike was ontfacen
I na so heuet hi istaen
I an tharee van tabarie
I at si met hare partye
I och orloghe vilden mee
I p die merre va galyle
I o staen bede dese steden
I aer in voer hi m mogechede
E n wan tabarien te hant
I at dat volc al ghinc m hat
I or voer hi te tariche
I ic porters hadde in die zee
I cepe gheerech alter hant
I lo of si verloren clant
I at si te watre vechte moeste
I alpahaen en diele sechten
I ogterden verre buiter stede
I sonnich iode loop op dede
I die romeme hebbe vracue
I li clant moeste begheuen
I iep si in hare scepe te hant
E n scoot dan weder op clant
Meste heuet vaspahaen
I u vheug dat istaen
I at d bi laghe in een velt
I ande ioden groot ghewelt
I sendi tptule sijn lant
E n met he heeft hi ghesint

es hondt ridds mit voren
I ycus die vernam te voren
I ele viande en sijn vole cleue
I en vader oneboc hie al reue
I at hi meer volcs hadde te dene
I y sach die sine so coene
I ome al ware si some bloot
I at he des wighes wichte noot
I i stont d hi mochte sijn ghehoort
E n ser menen de dese wort
I h romeme ees scone ic wane
I at ic v tabe cerit imane
I ie ni sijn en ny te aden
I p wat volke in hulle stride
I nser cracht en onser hant
I one ontghinc noer viat
I nder werelt in ghere wilen
I e iode es recht dat in pulen
I n n vdonc en met mat
I edi maech omme dat
I couche vechte in mechual
E n nie dier vromme sal
I al metten gheluche vechte
I e sie v ghelhe stoude knechte
I u dighen blide dies be ic vo
I v ontlic ic in also
I at hile hier vdel vers ofaet
I at hier so grote memiche staet
I hiers memich va stride onvraet
E n in sijn ten wapme goet
I es w si sijn vrees en coene
E n in wanhopen van dene
E n die sal he make de maet
I v sijn in te wapmen goet
E n in bataelge staert en inel
E n daenture es met ons wel
I n vad was oer legte ghewone
E n ic oer sijn hieue sone
I e he ne hieric met v wone
I v willic eerst te stricte begonit
I ie sprac ycus en mettien
I ochte me al die ridds sien
I et ghevillighe smne beuaet
I et ticiu quam d traaen
I et. CCC. ridders op orle
I er me d bestont die poelle
I ycus en d toe die sine
I hedoghede m leu anlyme
I m die me he scoers brochte
I at he die ere te mid wichte

I ec lende vaspahaen
I we dulst scoots t stat
I die tvole te mure soude quelle
I at si met holpe hare gesellen
Oycus die hee lope voren
I mochte me ghelyu hoer
I che te gad mel gheheel
I ie iode wert he een wel
I zaen worp si he d vlucht
I er stat in m grote vucht
I me meneghe cleue v m
I er hi bman portt sijn
I aer die ontheppe hme
I orde zaen in grote omme
I ette ghene yander stede
I ant die portt vnde vde
E n op gheue hare stat
E n dander vnde wert dat
I u hore toer bute mure
E n seide m eie tyt te vre
I e stat vromme sond meire
I at si binne te same wert
I at sprac hi en m grote ghe
I er sieden daer si stont opte mar
I eert hi m op daenture
I ant d ne wart ghene mure
I emich and volghede he an
I an binne ne was so stout in h
I me vromme romeme vut
I ome vloe si te acher vut
E n lome si d t zent vden
E n hi bi watre waerde ontre
I e sloecht al dat me slaet mocht
I oer. tye dat tyt of wichte
E n hi he vboot dat den
I n die iode m tlag gheule
I e si vloze saghe die stat
I loe si met hare scepe onf dat
I ce deboot die alto gader
I ycus alre hant sinnen vad
I ie zere blide was vad ware
I en naech daghe hi d nare
I cepe makede d me beghine
I ece soude die andre vromme
I ie in dien laec wart ontfare
E n eerit dat si ghereet wart
I oer die romeme op idre stricte
I ie lattel wert dat tien tye
I ant die romeme wel wart be
I ulke stoude vor dat zw

I at si vte teple quamen
E n there va bute al te same
I n liete eer sijn moech kme
I ie ghene die wart binnen
I wordt alle teir roten
I ie ydumeen en die zelote
E n sloeghent al elene en ge
I om slapende som wakete doer
I om werende som mter wert
I sloeghen sijn met groe ghere
I ehter dulent en v. C. doer
E n roudeut al elene en groot
I nanuse secht si te stonden
E n yhesuse als sile hebbe vde
I loeghen sijn iamerliken doer
E n onbegraven ende bloot
I iet sile op die aerde
I ondelike met groot omvde
I ochta eie ieghe die iedliche wert
I ie van moysele es gheset
I mochte niet sien die i. h. hie
I ie te voren met groter ere
I hedient hadde vorde outaer
I ammerlike legghen daer
I us wandel es die aucture
I ie emer gheuet na tlaere thure
Als anamus en ihe mede
I v mord wart in die stede
I ie ydumeen en die zeloten
I loeghen tvole met hare vde
I ie edele lieden mette lousde
I ebi ghecarlit en ghedvoge
I at si met he wart gheseller
I die heb si om met gheneller
I at si hen hadde die doer
I li hem dan pme groot
I adde gheda ghinc si te vde
I nbegraven op die aerde
I aghen die grote mette elene
E n memen dorste bevenen
I ant diese claghet die staerf mede
I achte in groter ellendicheit
I ce vrecht sele alst memne sach
I p sine vaient d hi doer lach
I etter hant. lattel aerden
I er aloufghetaeme omvde
I leuer. rhy. dulent doer
I elre hede dats iamer. groot
I onder yeme om die iode melhar
I or si va slane moede wart

I hinc si te vallehe vromme ne
I aer was v. rike ma en vte
I ier zacharias die haette si mede
I m sine wghet om sine richeit
I ce riep si seuentich hede
I ie beste vade ghemene die
E n teghen he vatte ane
I at hi toer vaspahaen
I oden sende daer hi mede
I ilde ver. aden die stede
I or elacide hem zacharias
E n proeude dat hi oeldich was
I atten die seuentich daer bi
I nte seonden ende v
I es bolghen die zelote te
I n. der coent sloeghe de he
I iden inden tempel doer
E n hilde spot met he groot
I seide m vbesti gheadblout
I ie henet he zere gheuert
I en ydumeet oer rou he some
I at si d oer waren come
I hemert heb si en vstaen
I at si zere hebbe me staen
E n loghene he onbode was
I ls men hier te vore las
I si die vaert om grepe ane
I i onbonden die ghenane
I erie na tveculent ma
E n keerden te lande dan
I ghemene vole was des blide
E n waende te vyer sijn va stride
E n te zeloten wast met leder
I i worde alle slaghe te vzed
I at si staemde he een deel
I art quaetheit al gheheel
I e dene vor die va ydume
I edi daedlic allane so me
Ny ghinc si moede en slaet
I aert he dochte best gedat
E n meest sloeg si ter edele doer
I ie stoute mger die mshet gr
I iek op die romeme rede
I ien oncluech buiter stede
I m dat sine een deel onclage
I i bat allene in sine plaghe
I at mene volue na sijn doer
I si oncluent he al bloot
I ce vloetale al ghemene
E n bat te vrakte die romeme

ongher orloghe en moer
I od henet sine bede ghehoort
I ant hie he sende zaen
I ande volke mochte memne otgat
I me was onnedel en aac va gade
I was die stat ontreut mte bloet
Alegader die romeme
I hadde meer groot en cleme
I ierusalem te bestane
E n sechten an vaspahaen
E n seiden van dien discort
I ie binnen wart in die port
I at mensle lieche vromme mochte
I aer vaspahaen wichte
I or si om die stede vromme
I at si ver. seide soude vromme
E n seiden god orden eret bet
I ie dinc al daer toe es gheset
I at hi ons in coer. tijt
I ie ioden sal gheue sond sa hie
I as ele slaet ande te doer
I mindt hare memicheit gr
I me reden hnalch no sine velle
I binnen vromme die te besten
I us es die vorste onse vrome
I ie loueden si alle en met some
I en so vromme ghewar das
I her middellic dat sijn raey was
I ant alle daghe m grote vde
I uame ontulente te zeloten
I ele ioden maer sond mede
I e mochten ontulic gene hede
E n wie so met ne mochte gheue
I vldi vlien et coer he cleuen
I hadden vter. lichen gheset
I utarmeneste recht en wet
I aer. jan van giscala
I ie alle weghe stont d na
I m here te sine allene
I aer di gheselcap met elene
E n heuet die zelote shelat
I ies vachti vromme maen
I are vof ende hare stricte
I ie ghedue. de langhe tijt
I ruunde memich ma die stede
I ier vaspahaen cont dte
E n bat dat hi wone die port
I er dat al tvole wort vromme
I o dat he ontfacime began
E n aac ihu in bet an

Daer was wel dat hi die woude
Al dat leeden
En hi belaghe iherusalem
Galen ontfinghen si die stede
Sonder wylch in goeden mede
In lrekenne biact si ier mure
Sulke waerre al so lare
Dat sine met wylde oerfale
En vloen vter stede
La die ghene lende ald is
Vaspasien placidus
En met he een deel rudds goet
En in dufens ma te roet
Die vluchtighe sijn voer gestreke
En in ene veste gherweken
Daer si ionghelmghe vonden
Die de sticht met he becomen
Daer placidus roet voer i. del
Als die voriden wilde crastel
En tvole loeken bute mure
En teer so dat hi sach die vie
Keerdi te hare scaden
Die lettet weren op he dade
En sloegher menich bute mure
Oer hadde bi na daenture
Dat hi met he ware in ghouare
Die welen vor sine lare
Dat si die stat loke met pnie
D'vacht hi buten mette sine
Tote ontrent neene eer hi gena
Ehene veste die stoue man
En sloecht al doot dat hi beglinc
Wast wylf wast ma wat iogelme
Die dapperst en staerest ware
Dntulce dane sonder sparen
En me rouede op die stede
Oer abacinde hse mede
Placidus qua na ghestreke
In iericonda dat si welen
Die daer ontuloen der welsch hat
Daecte met he vluchtich al clat
En iaghedle toter wylane
Dien hi vme ghinc die doot ane
En dreef al tvole op die rmiere
Die was m. reme gewallen schere
So dat me qualike ouer mochte
Dat vole hi met stide sachte
D' moest si vechte wat dat vlien
Dat ne mocht he met gheschien

Ertien onter moeghe mit doot
Daer dat gheral was so grot
Dat in die ianere vnae al
Dat mens ne weet ghee getal
La men leut dat die iordane
Cume macht hadde hare gae te ganc
So memich dode wasser bleue
Die dode zee was vol ghedreue
D' hi in vallet die iordane
Dat ment sach te wond ane
I ocham vme mer tite scate
vrij. hondert te waren
En die roef die was so gte
Placidus die sine noot
I lous iwan. wan al die stede
Al toter doder zee met mede
En hi bedwanc d' tte mee
Die ghene die in die dode zee
Gherweken ware te sine hat
Alous suerde hi al tlant
Vaspasien die wa hier na
Al tlant van ydumea
Daer sloech hi in x. o. man
En vngher dufent nachta
I lous so wan hi al tlant
En hi so hi die steden vant
D' hi mochte alre best
D' ioden naer heeft hi geuelt
En gheset enen casteel
En leiter in sijn volcs i. del
I llo dat meine vut ne mochte
Te iherlm dus onsochte
Was dat lantstey al beslot
I ochtan hildt so die zeloten
So nauwe dat ma no wylf
Te mochte ontgaen behoude tise
Als vaspasien daer na
Keerde in cesaria
En hi vatte ghereede hem
Te vaerne op iherusalem
Qua he boodscap en mare al bloot
Dat die keiser nero was doot
Die vij. daghe en vij. jaer
Keys hadde gherewe dats n
En die quaetste was dies gelouet
Die oyt crone dreech op houer
D' met pietre en painwelle mede
D' ciddi onclimen met hier ghehede
In tachtterste ier va sine rike
He selue doodi iamerlike

Lie wt gemaect heys galea
Die onlanghe lende d' wa
In dese dinc vorste die wt
Vaspasien en lende daer wt
Te rome om des keisers wort
Tvtuse te sone riep si wort
En lende te heys galba
Dat hi he seue va iuda
Wat hi mede wilde heb be geide
D' voer oer mede agrippa zaeu
Daer eer si te rome quame
Hord si mare en vername
Dat galbanware sond' saghe
Verlegghen doe hi vij. daghe
En vij. maede hadde he gherewe
En otte wt heys na telen
Die maer in maet was he
Tvtus sette hem te here
En qua te cesarie te vader
In twifele waer si allegad
He dat mette roemliche rike
Soud varen cortelike
Hier binne id and' ouede
Te iherlm in die stede
En iode een rouere hiet symoe
Was te messida gheulcent
In ene casteel d' rouis laghe
En plach met he des si plage
I one stont lustich was die ma
So met als lustich als yan
Die of sprac en spreken sal
Die symoen sette sine in al
Om te hebbene heer scapie
En gherwan grote partwe
D' hi tlant berouede mede
Oer ontlaghe sine lre
I llo zere wies sine macht
In ydume met sine cracht
Daecte hi ene veste gret
En hi sette sinen moet
Hole temahene en hagedehte
D' hi entie sine in luullehe mochte
En oer sinen roef in dode
En die hi spiled wel mede
So dat me wt vnaerd va he
In die stat te iherlm
Doe dat die zeloten zaghe
Wilde telen belaghen
En steecte op he ene sticht
Daerre symoe in cort tise

NED.
LETTERK

In alle voghele ghemene
 Alle diere groot en clene
 Die roere die onderste hake
 Twee diere gaet ieghe wese zake
 Dats cocodrillus en d'na
 Een ander diere heet gentilia
 Die de operste cake roere
 En dats maniere va vriend voere
Ambrosius segt et dat god heuet
 Somege diere dat leuet
 Ghemaect te hals lac dats bedi
 Dat sine spile op die aerde si
 Alle te hemel en te paerde
 As die volue en die lichaerde
 Heuet hi te hals cox ghegeue
 Omme dat si bite proere leue
 Die laghe hals meet lage hope
 Elema so merke wie ic nope
 Die goede die met proere leue
 Hoe mach hi hope sijn vheue
 Smichlins te gode waert
 Die te arme met ne spaert
 En met he houdet sine ghile
 Hoe waent hi t'lester wile
 An onsen here vint ghenade
 Die einer die arme sal verade
 En al meest alrehande diere
 Die pleghe edekens maniere
 Dat es die vmele hare spile
 Hebbe halle va langher wile
 Dat meet die heileghe wort
 Die hi leet of die hi hort
 Verhandelt dieke sonder oclope
 Die behoort t'langher hope
 Ge vint onder alrehande diere
 Tande va dierhande maniere
 Some effene some alle laghe
 En some tande die vte raghe
 Effene tande so heuet die ma
 Wat so horne draghet nochtā
 Etne ware ghehor net serpet
 Wat so he met proere bekenet
 So ghetand gheult der zaghe
 Sultke mene alle honde dragt
 En die eue en die olfant

NED.
 LETTERK.

Dat si he nemeer baden
 Om pays en om ghenade
 Want hi he ne ghene dede
 Elc werde hem en stede
 Hi beualt voort ande stride
 Den ridders hiet hi dies ware blide
 Bernē en rouen die port
 En si darent nu meer voort
 Al dat si buce vesten vonden
 So berner si m cortē stonde
 Die mordenaers wende he wale
 Situden ter comcliker zale
 Die groot was en staert mede
 V hadden die vander stede
 Hare goet vele m ghedragē
 Die romeme si danē viaghe
 En tand volc dat sire vonden
 Sloeghen si doot tien stonde
 Achte dulent en eene te ware
 T goet rouede si sond spaven
 Twee romeme heb si gheuae
 Den ene ghynghen si slepe zae
 Den andre hebli tien stonden
 Sme hande bachte ghebode
 En leedene d'al tije toe sach
 Om tonchof dene op die dach
 En als die iode vut trac sijn zot
 Ontliep die ghene met vte
 Tytus ontfraghe als hi qua
 As hi ontrider dene en nam
 Hem sijn te sijn en opebare
 S tac hme vut al sire scare
 Om dat men leuende vinc
 Dit was ene ware dinc
 Ene scamelen ma da die doot
 Dat me he ridder scap vboot
TEn naeste dage wonē die romē
 Op die mordenaers gemene
 Die nederste porte en berner al
 Die mordenaers maecte ghescal
 En waren blide dat met dede
 A eghere roes vondsli mede
 Want die dieue diere m laghe
 Haddent bouen al ghedraghe
 Vut alre hande maniere

Le M. 152
No 8-9

ede
ede
de
ede
loede
re
e
ned
te
vrot
he
he
re
og
e

Lij. vij. duisent nochtan
 Om dat die hoghe man
 Niet ghelouede openbare
 Dat des volc so vele ware
 Was m wat lade so si ware
 Die iode wlat te paessche vare
 Terij. l. m. m. hare keeste
 Om dat h vorders hare medste
 Dien tiden vte egypte quame
 Hier omē het paessche bi name
 En al m. hadde dese tghenual
 Tote paessche beleghē al
 Hoe vele datter vlesghē bleue
 Es vā iosephus onbescruen
 Cystnen graue prouenien pitte
 Dorsochten die romene na ditte
 En vlesghē die si d'vonden
 Meer dan .ij. .vij. tien stonden
 Achte was d' die lucht so get
 v ghericheit diet al d' gaet
 En om gherim met laet vblode
 Dede hē onderloche die dōden
 In die hole vond si grote rshede
 En volc onghobonden mede
 Die de felle tyranne ontbonde
 Want m haren lesten stonde
 Iet si mozt no gheuecht
 v god wract na haer recht
 Want ian v gheuaen
 In ene proucie met hōgh beuaē
 En bat d' romenē op ghenadē
 Dies h diche was omberradē
 Hier na suldi horen saen
 Dece hē symōe was gheuaen
 In vōelche vake hilt mē symōene
 En iāne m enelike prouene
Dis was iur. l. m. gheuaē
 Des achtens dages als ict sach
 Dat nu heet onser vrouwe dach
 V hē vōt wast gewōne te vōre
 Twē vōt geuelo als vōt hōre
 Vā egypte wat alotheus
 Vna die quade antiochus

NED.
 LETTERK.

Ander volc so woent d' mee
 Die de hande hebbe vheert
 En an die voete als mē dō leert
 Hebben si teen tweevūe viere
 Volc so esser vā ander maniere
 Die de voete staen vheert
 En als ons sinte iheronim' leert
 So es d' erehande volovondē
 Ghehouet ghelise den hondē
 Met crōmē clawē en met lāgē
 En met beeste velle behāgē
 En die ou hare sprake bassen
And volc esser bi ghewassen
 So clene mōde hebbe die hede
 Dat si met enē clenē riede
 In zughē moete d' si bi leue
Ander volc es d' benenien
 Die mēschē ete als ict hore
 Dese volghē d' hede bi spore
 Bider roke dats hare maniere
 Tote dat si comē tere riuere
Alder hede wonē daer bi
 Die heten arimalpi
 Die cyclophen in latijn
 Die met enen oghe sijn
 En staente mt vorkouet vore
Ander volc es d' ghebozen
 Die lopen vtermaten zere
 Met enē voete en mē nemere
 Achteāne es hē die voete so breed
 Dat si ieghē die sonne hreet
 Hē bescer mē daer mede
 Vso si rusten tere stede
And hede al des ghelouet
 Om d' mē daer al sond' houet
 Hare oghe m hare skoude staede
 In hare borst .ij. gate vut gāede
 Over neē en ouer mont
 Gylche sijn si alle een hōt
Alder hede sijn d' benenē
 Die bi eens apels roheleue
 Sonder ander spise tōtfane
 En dat hē vte staet te gane
 Draghē sine vōt hē t' noot
 Wat and' so bleuen si doot

So scoert t'clap met sinē voete
 So dat si alle vedynken moete
 O f het wyt omē met sinē spele
 Van desen woort vint mē vele
 Men cant gheuāe no gheleite
 Van niet vsermen netten
 Van vādē ketenē gheuerē
 Te dānāst maect mēse eist beserūe
 En mēne' cans met al eist genuāe
 E l dan met hameren v'slaen
 E ne halue elue vint mē wel
 D ike wezende sijn staerke vel

Sus fluminis es ene manie
 Van wat paerde vt riniere
 Dies legghet aristotiles
 Dat een wonder in endi es
 Euen wel es hē bewant
 In dat water en op t'clant
 S pletuete eist en als een pt
 So es het no nū no meer gheht
 E t nevet lude en openbare
 F helike oft een paerde ware
 E t es ghestaert als .i. zwijn
 En allo groot als ezelen sijn

lett. 152
No 10.

Sexposita es een wond
 Eere wonderlike en bezod

NED.
LETTER K.

Ken of twee daer toe
 En zoghenle als die coe
 Si meetē sijn van .xij. daghe
 Eer sile in die see draghen
 Si sijn doot te slane quaet
 En si of mensle op thouet slaet
 Si briesschen als .i. calf vor w
 H slaep es vast en twacr
 D'ome hebbē die rechte vinnē
 A acht te doene slape als wgt kinē
 Die niet wel gheslape can
 H i legghede ond sijn houet da
 f. volghet na die .S.

Kof ne sijn maer name twee
 D'oca dats .i. stier vād zee
HExperimentator legghet mee
 Dat staere es en bliuet ghine
 In die reghenode dt pleget te vne
 Een stont dier eist wroet en olacht
 Van al dat mach op sijn geslachte
 Want aristotiles die legghet
 Dat ewelije te vechte pleghet
 Op sine see op sijn ghenoot
 Totte dat si bliuet doot
 E ne andre neemt hi t' stede
 En doet haer dat zelue mede

Kā desen diere mē oer legghet
 Dat sine draecht te nūne pleget
Gananes es een water dier
 Arucodues legghet hier
 Dat ment in v'stchen watre vit
 Die si ne acht met .i. t'vint
 Hart ionghemaer die vader
 Draghet die zorghē altegad
 Si vaert spelen en hi wacht
 Totte dat si hebb en haer cracht
 En eer ne begheuet hse met
Et es recht dat elc vader phet
 S mē kindre h' bedorste wīne
 Totte dat si hem bekinnen

Gladius maris es dat zee zwit
 Een wond dat menegē vint
 A lē ystorius ons legghet
 En plinius die te seggē pleget
 E t .i. visch en sijn bec es voren
 F helcepe na t'clant als wgt hore
 So scaery dat die scepe dor bort
 En also die liede versmort
 Hier gaen vte name in .S.
Vander .j. hore ene en nēmee
 Potannus hore visieren
 Erehande wond vā riniere

Ian eilt ze nareult te deze
 Het die wonde mach gheneye
 Enne cant opte rig sond' waer
 Alst nat es moet met wachte
 En sine hant polliert me scachte
Plinius seit dat ic hier scriue
 Dat die en cocodillen vroe
 Surrus wil te romē brochte
 Om dat met daer besouwē machte
 Av suldi horen voort hier na
 Wondre die me vint in .K.
Roli sprect aristotiles
 Dat een wond in die zee es
 En op clant eilt menichwaers
 En slaepē op als hem bedaeft
 Dec nyphi hare ronge daer
 En of .ij. of .iij. dats waer
 Ten .xij. ste daghe en nēnee
 Volghen si der meed in die zee
 En dats dicken inden dach
 Om dat mēse aldus wenē mach
 Sizoghen alle die oer daer
 En canse ghedote als me geuort
 Aiet lichte menne slase doot
 En hameren zu en groot
 Si chebaren recht als die stier

Hand es die lijfneer ghewin
 Dal dat leuet an staet die sin
 Terde d' of comt die scade
 Dats elken om sine ghegade
 Terde om is vrucht berechte
 D'zet me hēne om kielme vedte
 Karabo nemet an muedere zme aert
 En heuet enen brede staert
Raligo seghet ons solijn
 Wach wel een zee wond' sijn
 In dezen dinct mi wel t' cure
 Dat ghelpeit heeft die nature
 Wat si haer te deelne plegghet
 Dat si allen vissche ontlegghet
 Dit wond' heuet scelpē en vine
 En dorgaet die zee gode binne
 En als he vncijt der pme
 Inden zee water te zme
 So comet bouē en heuet vloghele
 En vlegghet ond' dādre vloghele
 En waeren yet so moet weder
 Vallen in dat water neder
 .K. nemt orlof en .v. comt an
 Av hort wat ick of seggē can
Monac' maris es in die zee
 Een monac' die es te wōdne mee

Dit wond' es te leuē gaet
 D' met ziet in die zee vloet
 Die hore staet he vore in thouet
 D' mede dat het die scepe clouet
 .v. gaet vte nu suldi voort
 Horen vand' .H. dit wort
Nerides die sijn behent
 Wōdre die me in die zee vet
 Die de heidme bekinnen
 En ou hare zee gode minne
 Plinius seghet onghespaert
 Dat si sijn al ru ghehaert
 En in tanlichte sond' waen
 Een deel nade mēsche ghedaen
 Wāneer sore een sterue sal
 Hort me dādre droeue al
 Die d' sijn elene en groot
 Wat si bewene hare doot
 Die zu es en mēne ne mach
 Ontgae die es ond' de dach
Nichylus alle plinius seget
 Es .i. wōd' dat in de zee leget
 Twee laghe arme heuet vore
 En tussche de twee als wijt hore
 Heuet een vel dīne en breeet
 So heffet hi hoghe op ghereet

NED.
LETTER K.

Nature maecte dat sine ghedane
 Niemen can doe te verstante
 Dan dat fel es ende groot
 Dese iaghe en slaen te doot
 Die walvische in die grote zee
 Sme moghe ontgae nemer mee
 Vand' d' segghe nemmer
 V hoort voort name in p.

Perua segget ons adeli
 Es een vande wodre die sijn
 En legget in scelpē als woestē phē
 Froot en wondlic mit op sien
 Binde scelpē legget in een vhes
 Te wonderne scone sijt sek dies
 Dme of maect cledie diere
 Na vrouwe en na mas manie
 Ja cledie en couerkiene
 Die me vrouwe vcept op lieue

Pit es .i. wond' ond he allen
 Ghezien in die zee va gallen
 Als plinius te vstante doet
 Dat he heffet opt zee vloet
 Als oft ware ene rootche vast
 Hogher da een zeil of mast
 En vapt water vte sine mōde
 Als oft ene louie make cōde
 So dat alle die scepe vueren

Plancausta leit plinius hier
 Es in endi een water dier
 In ganges leit me dat si sijn
 Ghesmaelt alle dat del sijn
 Haer leert es .xxx. voete lat
 Dese sijn so dore dranc
 Dat si vdrinke delpendiere
 Ali gaen drinke t'ruisere

Polipus als plinius seget
 Es een visch die te sine pleget
 Bi venegien in dat mere
 Sijn houet dat es groot t'were
 En sijn staert in .ij. gheplete
 Twee arme heuet als wjt wete
 Dier mede met hier cracht
 Ene man die he mene wacht
 Te hant haect ouer boort
 Dien ey in dāne en vsmoort
 Wat hi vleesch booren heect
 So vatte hi an die rootche cleect
 Men cane d' of ghetreche met
 Op tlant gaect hi als sijt ghebiet

Diene vand' rootche wille bunge
 Dce he yet an va stynkede omge
 So valt hi of wat hi haect stanc
 En als hi noot so es sijn ganc
 So dat elc andren ghemoet
 Sittende hi sine eyere broet
 Bonen .ij. iaren leest gheen
 Segghen die meestre ouer een
 Hier gaet vte die name in p.
 Hoort vander .s. wōd' voort mee

Sarra als ylidorus seghet
 Es .i. wond' dat in de zee leget
 Ets groot en heect als wjt kinnē
 Grote vloghele en staerthe vme
 Dit dier alt .i. sap zeilen ziet
 Sme vloghele et op te hefte phet
 En wille zeilen na des sceps manie
 Dit doet het .v. milen of viere
 En als he mene dier sijn poghe
 Sone cant die pme met ghedogē
 En laet vallen zme vloghele neder
 Dan so moet het keren weder
 En zinkē te gronde waert
 D sine nature es en sijn aert

Serra dit wonder bediet wel
 Meneghen ries die seeste en spel
 En ware wōd' wille chanciere
 En volghē hogher lieder maniere
 Bede in ridomghe en in cleden
 En eer hst half can volleden
 Soxt hi der seesten made
 Wat et faelgiert he ande goede
 En moet vallen inden pat
 D sijn ouderuader in lat

Een and' wond' me oec weet
 Dat oec mede sarra heet
 Als plinius en ylid' gewaghe
 Sijn ris es sep ghelike der zaghe
 Dit dier pleghet in twat te slupene
 En ond die scepe te crupene
 En sijt die scepe ontwee dan
 En vdrinct alle die man
 Da wec allene omē dat
 Dat mas vleesch wille et zat

Serena dats die meremine
 Philolog' heuet junc
 Dat si draghen wijfs ghelike
 Tot nauelen secherlike
 Si sijn groot en wuelhe ghedaē
 Men langhen hare sond waen

Let langhen hare sond waen
 D toe groot en grof mede
 Hare kindre es haer zede
 Dat sile in hare arme draghe
 Heuet me ghezie in zomighe dage
 Wat si soghenle als vrouwe plien
 Scaphede als sile zien
 Verpe si hare een ydel vat
 En die wile dat si handelt dat
 So vlien si vander meremine

Adelmus doet ons belommen
 Dat si gheclanvet sijn vor vohede
 En oec als andre visschen mede
 Sijn si ghelcellet en ghestaert
 D si he mede stieren ter vaert
 Si hebben tlunt so d' zoete
 Alle scaphede met goed moete
 Dat horen so nes gheē man
 Die des slaeps ontfluten can
 Dan vdrinckē en seuren
 Men vintse te menegh vren
 Somtst in zene en in riuere
 Some die kenne hare maniere
 Ali vor hem sullen liden
 Soopen si h' oren aen tād
 So dat si de zanc mene horen
 Somme conlde met vdrē

Vices wanc entie menegē mede
 Want eerst die behendicheit
 Silla es .i. wonder mede
 Dat me vmt ter seete
 Seghet ons waerlike adē sijn
 Dat .ij. lande vsheden sijn
 Flant va ytalen en va cybile
 Daer vmt mensle sond ghile
 Op alle hede sijn si vwoet
 Want si vleesch minē en bloet
 Si hebbe boort ghelcepe en hoest
 Na meremine dies ghelcoft
 Men aew d' mont groot en wjt
 Tande vleelche talre tijt
 Ghelijc als andre diere sijn
 En ghestaert alle dat del sijn
 Scare in twat crac op tlant
 Si langhen oec zoete als ict vat

Synocus sprect ylidorus
 Es in die riuere va nylus
 Dats in egypte sond waen
 En es na cocodrille ghedaē
 Men vele rind en niet so lanc
 Sijn visch gemiget in ene drac

Die act vgaen dat venijn
 en lezet dat si niet sijn
 En wel storme conē vorzien
 En si in hare hollen vlien
 En stoppen tgar te vnde wt
 En maken anders hare vt
 Vander .S. vmdix nēmeē
 Hier comt voort namē m .S.
Ostudo es die sleche in latij
 Die in yndia so groot sijn
 Dat heet wonen in h scellen
 Als plinius en andre tellen
 En si van eylande d mede vaer
 In die grote zee te waren
 Wonderliken vaet mē deze
 Somtijt als ict leze
 Vloten die sleche op die vloet
 En als die lucht es scone en gaet
 En waren dat sommeschijn
 D met hē dat si seker sijn
 So dat si vten scellen crupen
 En eer sijn in wed mogē slupe
 Wdli vdrzoghet vander zonne
 Dat si niet weder in comē conē
 En comē niet wed ond tvaat comē
 Ald' wdli op ghenomen
 Dat vate mēte mēde als wije vate
 Nachts als hēz weiden gaen
 En si sat t zee wt comen
 Wz sullen slapende vā hē zome
 Dā vpt mēte omē dat op dat ned
 Sone conē si niet op comē wed
 So schiet si vā en ne conē geleer
 Hē zeluen weder omē kerēn
 So dat menle niet hē strect
 En te landen vā op trect
 Met vele liden diese slepen
 Dus wdli somtijden begrepe
 D me hebbe ghene fate mē mōt
 Dach sijn si hē slucende ront
 En so staere daer toe mee
 Dat si ten ste biche otwee
 S rite en note mēde māmēt
 Dat hier den coeren en staere
 Si legghē cyrē als gaze te waer
 Wel .C. te zame tere scaren
 Si deckente op clāt dt es sacht
 Dā broedli die eyer in nacht
 Si veeden hare tonghe .i. jaer
 S ullie segghen ouer waer

Dat si met ziene h eyer breede
 waer die ghene die wel geuyde
 En die wonder diche zaghen
Aewillens niet ouer n gemast
Olgimus als solinus segghet
 Es .i. wond dat i die zee leget
 Sijn staert es breet wel .v. voete
 Op clāt gaet etē dor des hōghis boete
 In nozē vnde het meest pleget
Plinius van dezen zegghet
 Dat si scepe te volghene plien
 Om dat hē lust zeilen mettie
 Si sijn so narenst in die dene
 Dat menle schiet niet hē voene
 So vden so vet vor waer
 Dat sine leuen maer .m. jaer
Olmus es .i. visch mede
 Van hēz groter wōdlicheit
 Met sijn longhe met sijn oghen
 So mach mē groot wond toghe
 Men smeltet in een glasijn vat
 Met zee water ende al dat
 Men daer mede scrijft vor w
 Sal nachts schijnē al mer claer
Ortuca es der contumē name
 Die vnt mē groot en o bespne
 In die zee .viii. voete lan
 Die groot sijn staert en stranc
 Langhe been en clamē so groot
 Dat mē mēne vnt hē ghenot
 So zere stont sonder waen
 Dat si wel dar .m. man besaen
 waer ayte mēte omē met cracht
 Sone heeft si ghene machē
 Want hare scilt es so breet
 Dat si ne mach niet op greeet
 Daer si in belloten legghet
 Die in hēte es als mē segghet
 Vander .S. laet wi bliuen in
 Hier comt als een vander .V.
Acta marina es die zee ce
 Anstiales segghet hier toe
 Dat si staert es en grote
 En vreet alst comt t noot
 Dit dier draghet ny een m twee
 Als ene ce no mm no mee
 Si draghē .x. maēde haer dracht
 Sere namve sijn wacht
 En minnetle ze dat es w
 Si leue .C. en .xxx. jaer

Det es dit gheproeft ghenech
 Als men hē te staert of sloech
 V and .V. vmdix nēmeē te zame
 V and zee comē hier .iiii. namē
Edrosi segghet ons plinius
 Sijn grote vische die heet d
 So groot sijn si als mē ghevaaget
 Hē been dat mer plāne of zaghet
 D mē of maect weeghē en dunt
 En so lanc nader scrifturen
 Dat mēse te balkē in zalē leget
 xxx. voete lanc als plinius seget
 En dese beesten lezen wi
 Sijn in die zee van arrabi
Idrach alle hē .xxx. segghet
 Es .i. wond dat in die zee leget
 Wonderlic en vreselic mede
 Anachts eist vā zee zede
 Want en heuet ghene felle aert
 Dat houet heuet als .i. paert
 Aden drake eist nederwaert
 Lanc en crom es hē die staert
 Meneghtiere es hē dat vel
 En zwinet als .i. and visch wel
Itrion es .i. wonder mer
 En heet die ridd vād zee
 Ider rittum hier of segghet
 Dat hi bouē te zine pleghet
 D ridd ghelike dies gheloot
 En recht als .i. helle mēte
 Van ene hēz ruwen vel
 D wart vā ledre of vā walle
 Sien scilt op dene zide
 Lanc en hol en een deel wide
 D hi hē mede decken mach
 Legghen steke en ieghē slach
 Met staerhē zenerve es hi best
 Die hē in sijn hē ghene
 Die heette es hōre in sijn hē
 So staere mēte cāne ghezelde
 S wisperte hāt hē ond staet
 D hi zere mede slaet
 So dat eime mā mach weze
 Die des slaghes machte gheneze
 Dus es hi te vanc quaet
 En vaet mē en mē op hē slaet
 Siet heete art mē hem we
 Dese vnt mē in digheliche zee
Ihus dat es een wonder
 Bouē allen andre belond

NED.
LETTERK.

dat 14. v. 265

NED.
LETTER K.

Van si wpter in enen steen
 So datter liken mach ne gheen
 En dan gaet hyle jaen eten
Aristotiles doet ons weten
 Dat erhande creuet also wel
 In luren es harte snel
 En die binnen niet ne heuet
 Want si sonder noten leuet
Indie west zee segghet solijn
 Dat creuette so veelhe sijn
 Dat si die hese met hare scare
 In twater vdrinke te ware
 In wint tyt es die creuente zyn
 In lentyen en maer herest vor w
 Sijn si best vor alle stont
 En meest als die mane es ront
 Die leuen langhe ouer een
 Die hie bekenet me bi twee bee
 Die hi onder den buke heuet
 Die see al sonder leuet
 Die beenkame sijn alle .ij. dore
 Die draghe eyer als wi hore
 Die reghe serpets bete sijn goet
 Die li noten elc legghen maet
 Die ond water si langhe leuen
 Die ilme he mele drinke gheue

Aldus en in deser maniere
 Voctelen sijn die maniere
 En om die vande ande come
 Boue vele vissche die wi nome
 Was carpers hline meest en w
 Oetter mane in elke mans
 Ete .i. visch met goet te vane
 Want hi es lustich tongane
 En weet treken .m. of vme
 Oede tongane metten linc
 Ete .i. zw visch vele heiden
 Want he bedaeft wel laghe zied
 En goeden dranc en sause heet
 Die al menne vduwen ghereet
Ospitatus legghen ond roothē
 In zome lande herte si cabordhe
 Om dat haer houet niet es elene
 Die aerdinghe legghet ond die stene
 Die al voets lanc vnt mele seldē
 Die en magher vele met lettel ghelē
 Die och sijn si zoete ende ghesont
 En make goet bloet talre stot
Ospitatus als ic ca lezen
 Die mi die zehue visch wese
 Die wi hier zehaze nomen
 En mane he mach die name come
 Die vilen soetken dies ghel oest

Die met rechte so heete mach
 Die ant hme leuet in ene dach
 Die ochtan gheuet die nature
 Die haer recht der creature
 Die lere en vme in voete twee
 Die aer gheen bloet nimm no mee
 Die sal desen vissche dit al
 Die so onlanghe leuen sal
 Die et recht segghen wise clerke
 Die es wonderlic in sine gewike
Del sine vnt in seio aldus
 Die vreedt meest yhidorus
 Die mind sijn da del sine belond
 Die hier voren staen ouer rood
 Die in die zee make freste
 Die alle naken sullen tempeeste
 Die so snel vnt mele sond leghe
 Die dat si ouer die scepe vlieghe
 Die hi mach me diche leren
 Die als he tweeter sal vheren
 Die gaet vte en .E. come anc
 Die ort hier wond te anegane
Echymus legghet iacop va vtri
 Die .i. wonderlic visch si
 Die hi nes maer lanc ene halue veer
 Die es scap so snel so staere no so goet
 Die luet in cleuende daer an

24 1521
N. 12

Hie ons die wet willen rouwē
Want wi bouē nature ghelouē
Welc soude hē weseleke dinkē dā
So maget hit te hebbē sond mā
Dor visschelkij half veers lanc
En scip te hondē an sine danc
Dat allene d'anc cleuet
Segghe si dat hē d'ijte gheuet
Si soude segghe na minē wane
Dat wē redene gheeft te vstane
Dat d'visch .i. scip bint
Dan dat die maghet hadde hit
Terien p'risen en ghierē
En andre beeste meneghtiere
Vprect ambrosius als ict vmaē
Die ontfanghen met tē windē
Sond' te phene h' ghencot
Sacr al es die wond' groot
Souē allen d'eren draghet
Vremlegie die zuuer maget
Wāt ū d'oech en si brachte
Diet dus wilde en d' v' machte
Dits die redene d' bi mach weze
Saer echimus ne heeft m' d'zen
Altoos redene ne ghene
Want et es cranc en clene
Recht eist nader scripturē

Lines p'mlyc cleen no gt
Saer sochte en zere bloot
Hie cā hē vweir en cume o'twiltē
Den itekeln ghe te clene vissche
Die stuer heult ghine ieghe d'ze
Alle die wille ghecleert wezen
En als die hues ghenelt sijn vel
Dat hē te scaerp es ente fel
Vliet hi te smen hole dan
Dat hi m' die ceuer makē can
Saer die stuer maechtē danc
Dus vliet hi vorē en dand'anc
Do dats visschers wāt geware
En vaense bede tere scare
Als die hues entae stuer genaē sijn
Sen ghene hē d'v'ke melc en wī
Dm dat menle v're veerē mach
Et heeft ghesait silt diet sach
Dat hi .i. sester wīns wel d'iet
So dat hi d'v'ke wezen omct
Sen vintse so groot datse omicrrē
Die paerde v'treche op ene kerre
Bet smakender visch v't mē ghee
Wāt hīme heuct m' een been
Crosel ende lettēl bene
Sonder m' sijn houet allene
Wander .i. s' gaen v't d'ienomē

Oracius als plinius segghet
Es .i. visch die m' die zee leget
Et enē oghe dies ghelouet
Houen staende m' sijn houet
Dhi altoos mede op w't zee
En wacht of hem scaet vet
Dus es hi altoos m' hoeden
Dese visch bediet d' v'cedē
Die altoos heeft sijn h'ce ā gode
En ghine hout sine ghebode
En die hē wacht alle daghe
Aauwe ieghe des v'ants laghe
So dat hīe m' ghene moede
Sach begaen sonder hoede
Vander .p. cā ic nēmeer sarnē
Hiers m' .i. die met mach bliue
Ilind alle plinius segghet
Es .i. visch die m' die zee leget
En es nader zwalewē genēt
Dat hi vliecht als de zwalewe op d'at
Dese visch ghenert hē m' die zee
Achtan es hi m'n no mee
Als hē lust en heeft die vliecht
Houen m' die hoghe lucht
Een deel nader zwalewē mame
Dese visch d'ie of vissiere

O Arpera es .i. visch in
Bedem marassche en
wel ghescellet talre ston
Hi nemt sine aerdinghe op
Die si soect hare gheghe
Dat dat hi conerlast van
En d'anden anden wruet die
Sheuet hi t'nauelen mele
Dat ontfaet die si mid' mont
En d'na in coxter stont

L 1527-α

natuur van vüliche heuet
ghet and' heuet die niet
die rein es zere gat
nere vüliche wät hie vact
n lialre wert of blent
als hi he niene bekent
n mach hi he generē niet
die moet hi bliue mit d'riet
dat seghet aristoteles mede
Se. v. niet vā sullen

t
tör

Lien en weet te welken tien
 God en hoort niet gherne dien
Gulde here spreect vor waer
 Under ewangelyen daer
 Hebdi vast ghelone in v
 So segt toten berghe nu
 Dat hi in die zee ga staen
 Te handen salt sijn ghedaen
 En wat ghi gode bidt alsoe
 Sal v inden gheworpen toe
 Dome laet ons met hie sijn
 Inden ghelouic ghestadich sijn
 En he ghetrouwe bouen al
 Dat hi ons ontfarmen sal
 En mder noot niet of gaen
 Hi salt doen dats sond' waen

Wan hope en wat hope es .v.
Hope can maken mede
 Gods minne en sine liefhede
 Hope bediet een verbeiden
 Van toecomender zalicheide
 Die enmer toe comen moet.
 Als ons een wilsa maect moet
Al gheloeft niet dat gheuoecht
 Dat es nochtan niet ghenoecht
 V moet goet hope mede
Al se ghi an gode doet v bede
 So seldi hopen bouen al
 Dat hi v bede horen sal
 En he ghetrouwe va dien
 Dat v die bede sal ghelien
 Al li oec sal sekerlike
 Op dat die bede es orblike

Wie dat in omoeden leeft
 En en ghene hooftzode heeft
 Wie dat he god niet otleecht
 Op datter orbaer in leecht
 En des en weet groot no elene
 A iemen dan god allene
 Of die bede orbaer si
 Daer ome so selen in
 D uer goet dat houde al
 Dat god gheeft en gheue sal
 Want hi es onse vader
 En weet onse orbaer algad

Hie van hope wel spreke can
 Here spreect hi ic hoopte in di
 En dy stonts mi vredelec bi
Noch spreect hi in .i. and' stede
 Ic hoopte in dijn ontfermichede
 En daer om en sal ic here
 Bedroeft werden nimmer mere
Noch leit hi hoopt in gode
 En houit wel sine ghebode
 Hi en sal v meer beghene
 Daer sette in tewelike leue
 Daer alle hope volmaect es
 Gheloeft si hi ewelike des

Van karitaten .vi.
Karitate can wel maken
 Gods minne vor alle zake
 En gheen doecht es volmaect
 Daer karitate met in waect
 Want et leit elene bate
 A ne wert sonder karitate
Karitate als ict verzinne
 Es .i. onghenemste minne
 Bede te gode en ten mensche
 Dits ene minne va grote welsche
 Wet oec dat karitate
 A ict en soect haer bate
 Daer alre mensche mere
 En bouen al gods ere

Karitate meer no min
 En soect nerghe hi gheuin
 Wat si en can niet doen
 Vemen yet om weder loen
 W mit onghenemste minne
 Striket al ome hi minne
Wns scriuet sinte petrus
 In ere sine epistelen aldus
 Dat karitate wel can deche
 Vor gode der zonden vlecken
 Als of hi segghe woude alsoe
 Hebbe karitate in di en de
 So wat dy doen wils dan
Et spreect aldus .i. he
 A n karitate leit lot
 Want god selue e.
 En so wie in h.

Dome dan stop
 En ten arme m
 God en sal hem
Alle hi roept in
Noch heeft hi met
 Dat si die ten arm
 En selen met bel
Noch leit die here
 Dat si die darne
 Selen noch doghe
 Hier op dit erdr
Of mder hellen e
Alic sydrac leit e
 Breket de arme
 En leet in v huu
 Die hebbighe en he
 En den naecte dect
 Den bedroeft te
 So sal v dnic son
In grote vorspoed
 Bede hier en in h
 Dat v duren sal
 Dat leit ons .i. h
 Die salich wille
 Breke de arme s
 God helpt he m
 De xpc op was
 En mit weghe
 A n sine iongher
 V ter scripturen
 Die cristus daer e
 En hebbē sine m
In al sijn doen m
 De si he broot sa
 Hebben sine thar
Av merck dan en
 He dat god he
 Die de arme b
Alic

lett
 1524
 No 13-14

gode allene
aelmoessene geeft
die vrecke heeft
gode in die hant
e doet becant
nimmten doet
es lict vroet
nle he dat
mel inwe scat
henen daghe
sme cnaaghe
vel waer
ic leit hi daer
ef noch quaet he
en nemermere
ongheual
de en maghe al
oben omwe
at omuertuert
wi te staet daer
eghe ghene iaer
ons vbiiden
quade lieden
en hierauden
en ribauden
na doet becant
met en vant
e volghen na
ict versta
n en de quade
hier ghenade
vroe en spade
en op quade
ne mensche sal
en gheue ou al
u en te goeden
armoden
nle hier
e loon d as

Ho gheeft inwen goeden wille
En dacht met hem sekerlike
Ghi hebt d'ome hemelrike
So seldi gaderen enen scat
Des ghy hebben suld te bat
En waneer die dach sal come
Dat god te mensche sal come
Want aelmoessene vlossen can
Van sonden en der doot de ma
En si en laet die ziele niet
Ter hellen come wats gheschiet
Aelmoessene vor n' gheleit
Es ene die meest sekerheit
Te comene vor gods oghen
Als alle scrifturen toghen
Die bede die me met vaste doet
En met aelmoessene lichts vroet
Es beter menichfoude
Dan scat va smen goude
Doe daniel in drome scoude
Dat nabugodonosors rike soude
Gheueit nit en ghedestruert
Es hi totten coninc ghekeert
En heeft he te d'ocem ontbonde
Doe sprac hi met te selue stonde
Here coninc om dese sake
En lict met tonghemake
Al es god op v verbolghen
Wildi minen rade volghen
God sal v sekerlike vtroude
En vut inwen angstige vloede
Gheeft te armen mildelike
Vaelmoessene ghy lict rike
Ic hope dat v god al
V sonden v gheuen sal
En gheloeft oec emer met
Datter v goet of sal mndie yet
waer meerre dats tek waer
Als ene kerse bernet claer
En me ene andre ontsteket d'an
Daer licht en mndert met nocht
Als ons leit v wys man
So tweeuldicht van
sleene dat goet
licen doet

Verheft xij. come dats waer
V bi en selen wi ons niet oclien
Dat onse goet sal mndie va die
Want god die alle dinc gheeft
En alles omghes macht heeft
Sal ons vele meer gheuen
En na die lict tenelike leue
Ghy moghet wel gheloue des
Dat god niet ondanchic es
Want ware hi ondanchic yet
So ware hi volmaect niet
Want inder ondanchelichheit
Froot ghebreec en scaude leit
Wen heeft menich huns ghescont
Vrijheit in was menichfout
En en gheens goets ghebrac
Als me te armic ontrac
Daelmoessene en me des mite
Ghinc huns en hot te quiste
En die stede nit woeste met allen
Die heeft me dichte ne ghenalle
Ghelike dat aelmoessene de ma
Inden hemel setten can
Also vaert hi in tenelike mer
Die sijn aelmoessene niet gheeft hier
Aoch meer vad' aelmoessen vuy.
Hort so suldi weten
Dat me leest in decretē
Sied inwe enckelstijn sterne
Van honghere en beiderie
En he met helpt m' noot
So sidi sculdich hier doot
Die selue oec spract aldus
Die wile cassiodorus
Jhe sydracs sone bescrijft
Ghelike twaet tiner vordicht
Also verdicht tallen stonde
Die aelmoessene die sonden
Hiemē vsmaden so en seldi
Om dat hi arm en vworpe li
Salomoen leit die vrede
Bert gode va inwe goede
En ghy selt sonder waen
Woeher daer of ontsaen
Aoch leit die selue here

NED.
LETTERK.

In gheuen spade en vroe
Heeft hi die hat altoos toe
En in nemē altoos open
Wat d'an staet al sijn hope
Wet dat ere no vromchede
Inde vrecke hout ghene stede
Vrecheit can weder staet al
Der en drecht vut come sal
Een wise ma spract in hier lere
Als die vrecke sal hebbe ere
Sal sond' gore sijn die vroe
Aoch de sonne niet schijne oec
Seneca maect ons gheue
Dat die vrecke omvich es
Te comen tenegher ere
Aoch leit die selue here
Wie so wet es dat hi
Ommer lam es en omv
En dat me men sal lieve
Te vordichede of te eren
Want in wat stede hi oec
In svolce tonghe es hi vdomt
En vor gode omwaert met
Jhe sydrac heeft gheleit
Dat die ghereshe vreckede
Bert vor alle quaethede
Want he selue es hi quaet
En ommitte dat verstaet
En niemē en heeft he lief
Al dat hi liet es sijn gheries
Dome leit dus salomoen
S' die he seluen quaet de
En selen niemē goet wez
Seneca leit oec van dezen
Die vrecke es selue die sake
Van sijn zwart onghemake
Want hys gheen noot en heeft
Dat hi in scanden leeft
Die vrecke staet of set
Sijn onghueal volghit he met
En es ghe so moet man
Die d' of ghenezen can
En rijcheit oec wats ghesiet
En can he oec ghenezē met
Dits recht ghelijc van dan

Daer bi est al eens waerlike
Wes die vrecke si arem of rike
Wat in hoe vele goets hi stect
Sijn oghemac he niet ghebreect
So wie arem es mde moede
Sch' hi es arem van goede
Wat tgoet en es sine met
Wlyht wan of vriet he liet
Salomoe leit die wise ma
Die smerichheit met d'ingē ca
Hout in onruste daer bi
Al dat binnē sijn hule si
Want si alle he sijn reghe
Die he te costene plegghen
Der leit me so wie
Ghyste scrivet dat die
Ghericht es al ouer al
En oec ewelike leue sal
Wat die ghyste altoos ghaert
Es seldē ghericht of wt
Wat ghyste te ma heren
Vte alre drecht en eren
Die rike vrecke zorgt d' broot
Ja eens penines heeft hi noot
Es te v' elc mēsche wt beoert
Vā hier begheve wed' en voert
Dat es wel v' starc man
Die sine begheve wed' ca
Alsi quaet en ommitte es
En duert hie in des lict gewes
Wette wille eneghe stonde
So begaet hi daer in sonde
En volbrinct lict met dact
So sterft sine ziele dat vtaet
Seneca ghevaghet des
Dat gherichheit ene plage es
Die al die ghene keytje maect
Die vaste ane gheraect
En wien si vaert dats sond' blye
W' oec ewelike bliue v' heytje
Wat also langhe als hi leeft
Sme quale gheen mde heeft
Sullius leit mde smerichheit
W' te vraden bezijn
En d' oec ghem

Dierichheit
Vrelate en lar
Sceyene en an
Die om onste
Soede oude reet
En al omrecht
Wrahe ouer d
Daert al es bo
Tvolc in dese
God betert ete
Wan des hoidu
Wensche vriesca
Ghy en selt
Aych houd
Aoch oec mette
Als ons dunde
Die hoidige e
Domcedege m
Sinte pieter
In sine epylte
Dat die hoidu
Des hoidiche
En ontrect
Alle ruste en
Jhe sydrac
So waer dat
D' sijn twilte
En v' es om
Dat d' altoos
D'nd die hou
W' oec sijn dils
D'ome v' v' g
D'ingie neder
V' te hemele
Om dat en g
Inde hemel
Alous selen
Houde van
D' v' v' n
D' v' v' n
D' v' v' n

NED.
LETTER K.

gheliken
in die wale
a metale
daer bi
hemaect si
n steken
sal vzeken
lyft gheheel
achter deel
ate gheselle da
vrecke ma
s dieke geselt
veerde ghet
nke list
talre tht
sueren
A teren
staert
onwt
khe scu
te met v
en lezen
en wesen
ncheit
der locheit
n sijn vzet
s goet
sthe die
na ye
de here
ve
oeten
belete
met ghedoge
A lothe
en here
ne ere
ale so vhet
met
met
met

En hi bederft v met spoet
Dome sal sekerlike
Ele soeken sine ghelike
Die he te machtich met en si
Aoch oec te neder daer bi
Ere voghele beeste diere
Villche in zee en in riviere
So soect elc sijn ghelike
En dat es wel naturlike
En es dat met onbehoorsam
De gader .i. wolf en .i. lam
Also es wel dat vstaet
Een goet melsche en .i. quaet
En also es des ghelike
Een arem melsche en .i. rike
Also die wolf na sine maniere
Verbist en et clene diere
En grote bitende vogle gemene
Eten die voghellime clene
Also vteren die rike
Darme in deser ghelike
Die arme altoes legge moet
Dnd des rices machtich voet
Salomoen leit dat dar me ma
Ghenen vriet vanden can
En es onwt telke spele
Die rike ma vint vriede vele
Also die rike man ziet
Dat die mate heuet yet
Dat scone es of goet
So penst hi in sine moet
Wat sal den ghenen dat
En v dijn gheuech bat
Salome leit dat die rike
Aode heeft sine ghelike
Wat dien en mach hi niet gebied
Ghelike hi mach mate heden
Wet dat die rike onfachte waect
Als he dar me ma ghenact
Want hi ducht nacht en dach
Also hi sijn gheniet mach
En so maect ons cont
En so duchen talre sont
En so mach si
En so mach si

In doedike niet hi sal v hat
Dat hi wil ghimoet de dat
De gh valt in sinen hat
Ene groots heren begeren
Can yeme qualhe ghewere
Want et moet al vort gaen
Wedert goet of quaet si gheda
Alous moeti wildyt inken
Gode of uwere here verwerke
Ets dichen gheleit allond spot
Here ghebode dat es ghehod
Daer ome vliet in alre tht
Quaet heer-scap waer gij list
En die hoidighe mede
En hout v meensamlhede
Aet uwen ghelike in dien
Dat si goet sijn en gode othen
Alle bede die wise heren
Catoen en dauid ons lete
Wat alre decht volmaetheit
In rechten omoede gheleit
God die met hier gracie groot
Dmoet in marien goot
Aids de welken dat si scone
Aaecht ontfinc de gods lone
Aoet ons selken omoet geue
Dat in ewelike met he leue
Va scuw ghellessap der ghere
Die vele sprekē en vort legge .vii.
Ghime selt v minne niet legge
In he die ghime vele legge
En lochic clappe hier en daer
Want si wadelinghe es v
Aen leit dat in vele sprekē
Gheen soude mach ghebreke
Die goede dauid doet ons vsta
Die met quaet sprekē om gac
Dien sal me vbienden tiant
Jhe sydrac doet ons betant
Also als ict bescreue sacht
Danxstelijeste dinc die sijn mach
In ene stat dats quade toghe
Si vwerret oude en ion ghe
Aen en wif kint en vader
En d toe die ghemein alad

Lien on d' die quade is si quaet
 Want si men amste d'ke is aet
 En d' die quade d'ronen sijn
 Aemer selden goeden sijn
Seneca leit dy louts bedinck
 En men dy ete suet en vilt
 Want eten onder die ghene
 Die men en lunt groet no elene
 Es wols en leuen leuen
 Die prophete heeft bescreue
 Et houerdighe en gheren
 En en in ghene manieren
 En al eist vor die werckap
 Es en mine en vrienleap
 Aochtan en sal me die niet
 Die men hantierē wats ghesiet
 Es vele redene daer ic v
 Es vor wille seggen nu
 Es vele heden sigalerē daer
 Es vele onlede dages nu
 En d' vele onleden vint
 Des dicken verlemmt
 En omme hēe groet
 Als me d' wijn heeft in thoot
 Es es d' oncr tūlichede
 Van spisen en vā drake mede
 D' men grote zonde in deet
 Es lo mindert d' mede tgeet
 En oer lo mindert dat gelonte
 Daer of te menegher stonde
 Als men te vele dinct en et
 Bidelen redene dat ghyt wet
 Sal men selden houeren
 En soberlyc teren
 Aoch v of mine beghint my
 Alomoen det ons vstaen
 Es es beter te huse gaē
 Daer me weent en es vleert
 Dan d' me et en houert
Catoene hort me oer leren
 Dat me selden sal houere
 Es et goeder spraken mede
 Can oer wassen vādelichede
 En wylman scrift ons met
 Wies name met es gheset
 Dat t'beghin vā goeder minne
 Es et wel sprekene moet beghine
 En dat oer quallic spraken
 Alle vrienleap can vrecken
Pand seneca en pamphulus

Spreken oer alle aldus
 Es er ghyften en dienste mede
 Haect men oer viedelichede
 Als ghi dicken hebt ghehoert
 Es eist een ghemene wort
 Dat onderlinghen mede
 Wel tlamen hout die hede
 A kint vader en moeder
 En d' toe suster en broeder
 Sijn wel tlamē sondinge
 Ali gheuen onderlinge
 Wat men dy den goet doet
 Do comt d'echt en gaet
 En dy d' quaden eist al vloet
 Dat sien nu daghellic en hoet
 Die sijn goet hout allene
 H me heeft vrende ghene
 Lo op hemel no op erde
 Lo hem en det menē vde
 Amen en weder gheuen
 Doer vrende tlamē cleuen
 Nemstu van dine vriet yet
 En en d'etu weder dy hē met
 Do heeftu dan des vrient
 Dat hi nēmeer nes d'yn vriet
 Want soude een altoos gheuen
 En also in scanden leuen
 En ghene bae daer of outae
 So warz hem te namve ghetae
 Want vrende gheuing me d' dat
 En haers sal hebbe te bat
Beker eist dat v v vrient
 Es et ghyften dienlien dient
 So leert hi v weder gheuen
 Als aristotiles heeft bescreue
 En als me lage gebet heeft
 Es me die ghyfte wed' gheeft
 So sal me dats grote eit
 Also vele gheue te mere
 Also in dat langhe beiden
 Was ondanchelecheden
 Aochtan staet d' bescreue
 Sal men meer wed' gheue
 Eist dat met wel gheden en
Ons so leit een wys man
 Es sal ene clene dinc met wege
 Teghe vrient ondāt dies vlegē
 Den ghene die v goet doet die
 Es elc d'anche erē en ontien
Die wise haer seneca leit

Dat die weldaet wel leit
 Daer men hem diele gaf
 Es er en onthet daer af
 En wacht emē vrecht en spate
 Dat me men loent goet met quade
 Want ghi sout vallen soud wac
 In gods en lincschē ondanc
Seneca leit die wise here
 Dat die ghene doet hē zere
 Die met also blidelet die dinc
 Weder gheeft als hise ontfinc
Seneca heeft noch bescreue
 Es en condi weder met gheue
 So seldi weder doch daer af
 Danchelet sijn d'et v gaf
 En danchelechet hē toghe
 Beide vore en achter sijn oghe
 En d' met hebdi hem ghelcent
 Wat ghi met bat ghede en coet
Ghellic dat wat me pucte
 Daghellics beter v' tē mitte
 Als menre dicken toe gaet
 Also ghellic dat veritact
 Can mine in haer oute
 Es eerren en menichfouden
 Wat laghe ghewoete sijn scrifture
 Can makē v ander nature
Hic lydas doet ons belinne
 Es oghe di tene vrien ghewine
 Hem die in ves vad vrien was
 Es elc lo radie v wel das
 Dat ghi hē wilt ghet vme
 Es et dan eneghen murven
En mensche sal togē en vblatē
 Es et vrenden tallen tiden
 Es et hē daghe licht en quare
 Ghellic dat sijn selcs ware
 Es in vriet es min ghemic
 Want hi es een ander ic
 Die ieghen sprekē clare
 Es et ieghen mi selue ware
 Dat mi zw es helpt hi mi dragē
 Al d'ic wil hi vor mi waghe
 Die ghene vriet heeft ind' noot
 Es lettel beter dan doot
 Gherecht vriet vor v getelt
 Es in weghe beter dā ghelt
 Es od late ons hē minne alle
 En onten eueher sijn d' toe
 Dat mi met selker minne

NED.
LETTER K.

Handwritten notes in a cursive script at the bottom of the page.

Lat. 1524
N. 15.

Hemelric gheminnen
Van arghe die van quader
nimen comen
Wer dat vele arghs en dironie
Wanter minne dicke come
Ia daer si m arghe keert
Also ons haer seneca leert
Also ghelyc als decht en goet
Van goeder minne come moet
Also moet comen dat vtaet
Van quader nimen al quaet
Die minne en smaect anders twit
Dan die dinghen die hi minne
E vly slaep hi of dinct
E m dā hi nūc hi altoes dinct
E n staet d na nachte en dach
Wāt minne wat de
E n mach der minne ghe
E n wie nūc met trouwe sijn
a et vā hēn bedruct sijn
E n m vresen altoes wezen
O et es dat recht vā dēn
D at die mēsche bleechheit ofent
I n sijn hēts ieghē moedicheit
E n als hi conto onnoschen
D at hi sijn hēts vā dien
E mouille duncter des
D at hi die mit dionhe es
W ant hi men sichte no vtaet
W at nūc goet leit of of quaet
O p dat hi heeft sijn ghe
V and dinc die hi heeft hē
E n wāt dan mider minne leit
S o grote onbescheidenheit
E n ene vwoedde socheit
I a d si keert mt quade
S o wacht v vrecht en spade
D at v die minne met mere
I n dat arghe met en here
W at der minne des hē wel vort
E n hort met ande te dā gaet
D aet hi vort dat mē ouer al
D at hē wel castien sal
E n houde m seper hōden
G helyc tad hant ond der reede
A lte dāud die wise man
I nde soure wel segge can
A lous sal mē tallen stonde
D ie minne houde ghebonde
D at si met m ghericheide

En here nach m oncuuscheden
D ie welke elc mensche sal
V lien en seuen ouer al
En dese .ij. come meest toe
A ds de oghe en segghe v hē
S iet een mēsche ene scēhed
O f ene scone creature mede
H i valter of met sime
E n offer thāt gherich minne
V om sal mē toghe of hē
E n dā .c. dāuids leren
D ie inden soure aldus leit
K eert v oghe vā dē veltē
S e dat si die met en sijn
S oue macher v met of mēschē
a latre dōghe op merren
E n macher hēte m sēwerē
S eneca leet die wise man
D wec dinghē sijn die mē en cā
O ntulien noch oer ontrūmē
D aet der doot en der minne
I emē en can die minne
G heriche vte sijn sijn
D ie hant met recht trouwe
A ls mē wghelichs mach sōuwe
Hewelke die als mē ons leere
D aet minne d si mt beste keert
W at grote minne h met en vrent
E n dā hēne al dat si permit
D i es mēte en greder tiere
E n hēschē m alre mamere
E n verhoedt vrecht en spade
H ē hēts sōuwe en scade
B ede an ziele en an hē
D its rechter minne bedruct
E n vā arghe minne en cōt mē
D an scande leade en dōriet
O ncuuscheit en and quaet
D men ter hellen om gaet
T er minne hort ar on al
D at mē houesche the spreke sal
Paulus leit dat lehe spreke
C an grede seiden dān breken
E en and leit sprake vā luxurie
C an luxurie mt hē ruren
Seneca leit die wise man
D ie menich goet wort segge cā
V ā dōprie sprake wilt v hēde
W at si cā oncuuscheit vcedē
O et leit die wise socrates

In die lehe te dene es
D at diecc m olie stont
I die hēte inden mont
D en seler m onse minne
A llo bewelen met minne
O f ons vōt quame te vōt
A ds de oghe of de oem
D at ons snutte mochte weze
W epon die of van dēn
D at mē vromelic tad buse
D nfer sijn selen sijn
E n d m met merren late
D its v pout vā ar de bare
D om selen mē sōnderlinghe
S cūwe der quade mēschē
E n metē gēte altoes
Als ons carcen vā vtaen
D ie sijn sijn sijn sijn
A minne gode dāc minne
W ie gode mint sijn gheves
D at hi edel vā hēn es
W at hi te alre hēghē mē
D hi hemelriche mede vōt
O et es in die vāte die leet
W at hi dat beste sōre heeft
G od late ons also nimen
D at m sijn hūte ghemine
Da sijn der gherich vā dēn
E t gheriche vrecht vate gherich
E n seldi vā dēn hebbe met
W and ghericheit also paulus leit
E s wortel vā alre quaetheit
V adē vrecht des hē vāet
E n mach come gheen gaet
G hē dinc en behert hē toe
B et dā sterue en segghe v hē
D ie hē dat die vrecht leet
I emē sijn te bet en heeft
A ls in dōt es na dat
H eeft mē sijn goets te bat
D ie vrecht m al sijn vāte
E n dēch hē selue noch andē
D ie vrecht des hē gheves
H ē seluen aldus quaet es
G hē mēte dē vrecht met lat
A gherich allāc lo bat
I vāre al vāte te male sijn
D n hē en soude met vōlt sijn
I a al haddi na sijn ghevech
G ode selue en v hē met genoech

ACTA SERRHARDI MARTINI

Handwritten notes at the bottom of the page, including a signature and some illegible text.

6
Alle bliscap es di dan diere
Wenē seeren es dine maniere
Dat mes en al dat quaet
Dat van dine linc gaet
Waecktu ond' dijns selfs lyf
So cranc' stu en so kertyf
Dijn lichame nes anders niet
Dan .i. zac diet mel beziet
Wulnessen wl ghetoghen
Al scynstu scone vor die ogē
Dv best binne vleetchen bloet
Dat ene cure noch wē moet
Stynkende en vele onreine
En spise der worme ghememe
Hoe dv vhet's den lichame dñ
Nochtan moet emmer vleesch zyn
Dat t' werelt quam naect
Van w' hē materien gemaect
W' ere n' d'ns herten gronde
Wat di d' vut dmen monde
Vte die neze vte dine oren
En vut d' gacē die behere
Te dine name bouē en benede
Hoeet al d' sijn wullichede
Dat me d' vultre machte sijn
Ja wul' s en gheen zinn
In droec' d' w' stu gheborē
En al d' vleue hebstu foren
D' nrt p' of zorghē groot
Dan sijn d' die bitter doot
En beste spise der wormē dan
Dies ontgaen mach gheē mā
W' toe vlierstu di so zere
Dm der werelt lof en ere
En di m so corten daghē
Die worme etē en maghē
Dv en maect's dine ziele niet scone
W' et goeden rōken alle crone
Vor gode te draghene m hemelrike
En vor d'ngle ghemeenlike
W' mi heefstu dine ziele omare
En sers dñ vleesch bouē hare
Des vrede zere onthent
D' die vrouwe der dierne diet
Ene ziele es bet dat weet ic wale
Dan d'ze werelt altemale
Dat toende die here der vheit
Die vte trone der drieuondicheit
Van sijn vād her ned quā
En menscheleke vorme anenē

Leff. 15. 24
No. 16.

Nie meden quam dan metten
 et omme dat si wilde zien
 Ic onsen here alleene
 der lazarus mede gemeene
 ie van dode was verweet
 v heuet dat paepstap gemaect
 me lazarus te verflane
 ant groot volo hit he daer ane
 ne ver sappe gau en he de vriet
 n mede of ene diere dient
 n lazarus zat mede en at
 mer ifole dat ghinder zat
 de vele dingen verstaen
 de die helle was gedaen
 n dien torment. entre pane
 us soestment in sehte augustinne
 us hener die esse omc sac. vore
 h aren wrougore mdien stonden
Garia outdore een rike vat
 n goet dierre specie wt dat
 n salmede. ihe. hoeft welsore
 n daer naer sine heilige vore
 n droghedsse mer haren hare
 ic hadde judas ommare
 dat ment den acim met en gaf
 w ant hi ontfangere was d'af
 n hadde beziden sinen zae
 n daer hi sine diefte in stae
 n so droucht die keynif
 men kindren en sijn wif
Tyleche daer naer vp de zondach
 ic voer ihe passie lach
 rachi in iherusalem
 me iongers waren mer hen
 d aer dedi den ezal halen
 n allu neder souden dalen
 v anden berghen van ohuen
 a namen kindre man in wuen

N worpen cledren inder straten
En scoten palmen vele vtermaten
En riepen en zongen also wel
O sauna comne van israel
S onuch farisens hem bit
V erbiet dmen iongers dit
O ce seidi zwighen dese clone
S o sullen roupen dan die steene
En aldus gesaede die dinc
O n ihe. anden cruce hinc
E nne iongers stille moesten maken
D ie steene scuerden en spraken
A lse hi quam een deel bet voort
S o beweendi die port
A lse oft hi seide du weners greeet
W istu wat te comene steet
H ee god die cominge vte temple *Wp. 204.*

Handwritten scribble

Metten ginc god inden temple
 omme ons te geuene exemple
D at wi eerst mit bede huus gaen
A lse in ene dinc bestaen
E n gode vp geuen onse ghebede
E n dan doen onse besichede
D ander was omc dat hi woude
D at die werelt merken soude
D at hi sijn danc quame mede
J n also openbaerre stede
A lse die tempel was en hi an ginc
D ie doot sonder beduonngene dinc
T erde dat hi wilde togen
D en paepstepe voerde ogen
D at biter papen quaerhede
E hede strueert soude sijn de stede
D aer hi omme aede geweeent
W ant die papen hadden he zheent
W ant elke grote offerande woude
D at in altoes vanden soude

Let. 15. 21. n. 17.

Beeften ghenouch inden portale
conike oer iemene teenege male
helt mede te copene die beesten
ovonden si die mach te geleeste
eminge sonder wouker mede
hereet daer vp sekerhede
ouder wouker: maer vp miede
nse here voor alle die hede
aerte eene geide ghinder
n waerpt al wt meerre en wind
epers en copers te weten
l eemes ende wisselaren
en leser dat wt sinen oge gmo
van claeurheit ene vruchtighe dinc
ies die papen hem ontsaghen
n ne dorstene niet ver iaghen
heronimus sproect rre stede
van Aldien dat ihe. dede
mit hem dit meest wods waer
dat oen man xmaet onwaer
o diene gherel: ont i hare digen
at sine binnen d weke hmghe
se scriben entie phariseen
ier menech daer was ouer een
n haren waldoem gerne saghe
et eore sweepe mochte gaghien
n so vele volx vre stoken
afien vellen zerelen breken
n anders vele en sond were
dat een ongetellet here
iet so lichte hadde godden
aer men mach dat wel xstaen
atse xuaerde sijn aenlichte
aer die godlychert wt lichte
Wat god predecte inde tempel xxiii
iden tempel quān ihe gehende
vele cypole en blande
die hi haer euels maecte clae

Doe quam an hem dat ptepschap daer
n seiden wat tekene doestu dan
attu dese dinc vades an
i seide werpt desen tempel neder
e makene binne derden dage weder
ise oft hi seide mijn lachame
ien ic gaf des tempels name
ie wert van v neder ghet
n binnen den derden dage
ie rike houet hi daer versien
ie inden bloc worpen metten
h are offrande groot en diene
o sach hi ene weduwe alleene
erm diere in waerp i omghe
n se coperne vmgeringhe
o seide dese heeft meer gogeuon
an alle dand:e. want he es bleuen
daer si hem getvesten in
aer deser ne bleef meer nomm
o seid: hem een bispel bi desen
em die heilich waenden wesen
o inden tempel waren gestaen
fariseus ende een publican
ie phariseus hem seve xhueghet
iere wel daer siere dieghet
ie publican hi bat verlaet
oer van here mesdaer
ie zondare die hem bekent
leef behouden dander gesent
n alst auont was daer na
me hi in bethania
w ant goen man was inde stat
d ieden aermen ihe. bat
o m dat hi niem smeken woude
w aeft dat hi broot abben soude
o se hant beghe metre sijn
h i moest omme in bethania pmen
v roe quam hi ten temple en saen

NED.
LETTERK.

Pylatus sine hande diuouch
n soude voor menogen ma genouch
e ontsindighe ghi siet an
es bloets van desen reiche ma
ie speden antworde ginder
p ons come en vp ons smider
oedare Geselen pylate
inne ene colūme viermate
aer men noch an giet dat bloer
n heet dat men ant cruce deet
Ons heren cruisigen xxv
Pylatus ridders diene name
vaden he an alte samen
E nen roc en ene domme crone
E n bespottene ondone
E n spouwen vphem d na saen
h ebben si hem dat af godden
E n daren hem ene sine roc
E n gauen hem sine galge stoc
e draghene daer buter port
A ihe quam menech wijf
o beuonden sijn reme lijf
o se sprac hi en weent vp mi niet
aer omme die scade en tferdaer
o weent dat v toe comen sal
e caluarian quamen si al
at vpt fossiet was vand stede
d aer sine cruisten mar sine bode
w as daer ouer hem alle gader
w ant hi bat xget hem vader
w ar si doen ne weten si niet
g me cledren hi af het
w ant hi hinc ande cruce naect
d aer hebben si. iij. sticke af gader
v an oien marele ihe. iij. deel
o aer die roc hi bleef gheheel
E lken riddre qua ton sin

me
ne

ave
e
ere
ere
21.
e die
-
nede
de
echte
e
e
3
uys

doe
daer
ier
uys
mede
es
en

n dat viele vander pinen
 n michena die goede stede
 use clene en grote mede
 Idus scriuet Eusebins
 oert so scriuet hi mede Aldus
 at een flegon een wijs man
 aer vele leringe leget an
 ntie die tijt wel besaet
 ese tijt niet achter ne liet
 me bescreoffe in sinen iaren
 n seghet omtrent middach te Ware
 n die dach ware donz nacht
 ntie deemsterhede adde de machyt
 at men sterren sonder waen
 nder hemel mochten sien staen
 it el al met onsen doene
 Ibet recht quam omtrent noene
 iep the sinen vader an
 n gaf sinen gheest vpdan
 ntie corteme die daer hyme
 nden tempel daer men ghinc
 ussken sancta scax en sancta
 cuerde ontlvee verre en na
 teene scuerden erde beuede
 n menech man die leuede
 orden roepen indie lucht
 alken wi henen indie vlucht
 ie dode gingen vtengrauen
 ie tale antworde ghauen
 enich in sherusalem
 enturio entie ware met hem
 ntie wachten onsen here
 aecten hem in waert te keere
 n lyheden openbare tgone
 at dat ware die gods sone
 n want die grote saterdach
 pten naesten daer na gelach
 n het ware onscone dinghe

NED.
LETTERK.